

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évtolyam 105. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Csütörtök, 1928 május hó 10.

DRÁMAI KÉPEK GYULAFEHÉRVÁRRÓL

Gróza Péter miniszter parasztruhában menekül a lincselés elől — Mikor 100 ezer ember zokog

„Gyulafehérvár! Románia Jeruzsálemje lettél!”

Gyulafehérvár. (A Brassói Lapok tudósítójától) Szombaton délelőtt 10 órakor egy berlini újságíróval autón elhagyjuk Gyulafehérvárt. Az első főállomás Alvinc, ahol dr. Medrea Flóris nyug. ezredes a parancsnok. Mintegy 30 ezer ember gyűlt már egybe, közöttük 5000 petrozsényi bányamunkás.

Utánunk néhány perccel újabb autó rohan be a piacra, melyből Gróza Péter és néhai prefektusa, Chimpian szállanak ki. A tömeg először tapsolni kezd, de a hunyadiak lassankint felismerik Grózákat és a levegőt csakhamar ingerült kiáltások szántják kezestül:

— Pfuj Gróza! Le az árulóval! Pfuj, pfuj le vele!

A miniszter és a prefektus sápadtan látnak az indulatos parasztok előtt, majd gyorsan berohannak Gróza sógornőjének, Vulpánának házába. Az izgalom azonban nem akar szünni, a tömegszenvedély szemmel láthatólag nő s csakhamar mintegy 10 ezer főnyi sereg fogja körül a házat.

— Bitóra Grózával! Halál az urnatolvajokra! Jos! Jos!...

A kapun belül kétségbeesett jelenetek játszódnak le. A szorongatott politikusok hátsó kijárást keresnek, azonban teljesen körül vannak kerítve. Már-már úgy látszik, hogy

a tragédia elkerülhetetlen,

mikor az utolsó pillanatban közbelépnek a hunyadi vezérek, Gidionescu szenátor, dr.

Rozvány István, Basarab lelkes és a saját testükkal fedezik a bejáratot.

— Emberek! Térjetez eszetekre! Őrizzetez meg a rendet!

Am a tömeg hajthatatlan marad.

— Tudjuk, hogy mit teszünk!... Halál a bitorlókra!...

Medrea ezredes zenészóval próbálja a kedélyeket csillapítani. Egy izgalmas óra telik el így, miközben Gróza és Chimpian parasztruhába öltöznek és egy oldalajtón kisonva, gyalog elmenekülnek a községből. Autójukat pártcélokra lefoglalták a tüntetők.

Közel az Istenhez.

A következő állomás Szászsebes, a csendes és finom német városka, melynek álmódó békéjét most huszárlovak patkóinak rob-baja veri fel. Egy nemzeti párti vezérpolitikus rohamléptekkel vezet végig a városon, s gunyos mosollyal mutat fel egy templomtoronyra:

— Tudja, mi van ott, olyan közel az Istenhez? Ha nagyon éles szeme lenne, meg is láthatná: két gépfegyver, két kis csicsergő halál-masina. A liberális kormány egyházi alkalmatlanságai...

Repülünk vissza Gyulafehérvár felé. Mindenütt egyforma kép: vándorló tömegek, akik ma Maniu nevével ajkukon imádkoznak a magasság felé. Néha egy-egy tulzsufolt vas-uti szerelvény gördül végig a síneken; még az útközökön és a lépcsőkön is emberek lógnak.

Néhány ellesett alszenzáció a sziguranca titkos jelentéseiből

Délután négy órakor robogunk be a gyulafehérvári Vitéz Mihály térre egy kolozsvári gépkocsival együtt, mely a sziguranca előtt áll meg. Utasa akrobata-ügyességgel ugrik be a kapu alá, de egy futó pillanat is elegendő, hogy felismerjem: dr. Bianu Jenő, Erdély sziguranca-vezérfelügyelője.

Természetesen utánaosonok, de teljes lehetetlenség, beszélni vele. Egyszerre ötven is kihallgatásért jelentkeznek nála s nekem csak az előszoba egy homályos zugában jut állóhely. Az első pillanatban rendkívüli zavar keletkezik: 500 detektív buzgolkodik azon, hogy „bizalmas” értesüléseit érvényesítse.

Megbocsátható indiszkrécio, ha ebben a nagy tumultusban magam is hozzájutok néhány információhoz. Jóllehet, távirati jelentésekről van szó, e pillanatban még nem lehet tudni, mi igaz belőlük és mi nem s így mindenestre bizonyos óvatossággal adjuk át őket a nyilvánosságnak.

Tömegletartóztatás Erdélyben.

Az első jelentés az erdélyi sziguranca május 6-i biztonsági működéséről ad számot s rövidesen válaszolja, hogy szombaton délelőtt Nagyváradon, Temesváron, Aradon, Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Szatmáron megismétlődött a kommunisták és kommunistagyanusak mult heti tömeges letartóztatása. A

távirat néhány nevet is megemlít, így többek között Müller Kálmánt (Temesvár), Dán Istvánt és Sohn-t (Kolozsvár).

Dinamit és közelharc.

A második jelentést a petrozsényi sziguranca adta fel, s ebben arról a nem kevésbé megdöbbentő, mint amennyiben fantasztikusnak tetsző tényről számol be, hogy a zsilvölgyi munkások a muka megszüntetése után a bányarobbanás céljaira felhalmozott dinamitból egy mennyiséget magukkal vittek és ezzel a veszedelmes szerszámmal indultak el Gyulafehérvár felé.

A harmadik jelentés teljesen homályos kifejezésekkel egy állítólagos közelharcról közöl részleteket. A távirat szerint a zsilvölgyi munkásság egy csoportja összetűzött egy csendőrszakasszal, mely a felvonulókat megakart akadályozni az előrehaladásban. Hogy a vitatkozás során mi játszódott le, nem lehet megállapítani, ellenben a zagyva sürgöny arról tud vélni, hogy az incidens közelharccá fejlődött, melynek

három csendőr esett áldozatul.

Szombaton délben Bukarest felől mintegy 18-20 repülőgép érkezik, melyek nem mesze a várostól minden pillanatban akciókészben állanak.

Vasárnap: Negyedmillió torok a haza ellenségének deklarálja a liberális kormányt és bejelenti a törvényen kívüli állapotot

Vasárnap hajnalban teljes készenléttel berobog a temesvári sziguranca személyzete. A kora reggeli órákban még együtt ül a nemzeti-párt végrehajtó bizottsága. A határozati javaslat végleges megszövegezését óriási és elkeseredett viták előzik meg. Az egyik álláspont az, hogy

a végleges, elhatározó, visszavonhatatlan döntésnek azonnal meg kell történnie.

s ezt a határozati javaslatban is ki kell fejezni. E karcias csoport jelszava — Mihalacho és Sever Boru viszik a szót — egyetlen mondat: Szakítás mindennel, ami folytonosságot jelent s kikényszeríteni a helyzet megváltoztatását.

A másik csoport kiegyezést, opportunus félhatározatot ajánl, s még egy utolsó próbával akar kísérletezni. E mérsékelték közé tartozik maga Maniu is, akit erősen, sőt erőszakosan támogatnak Dan Sever és Stere Constantin.

Felvirrad, amikor megszületik a döntés: kiegyezés a két álláspont között. Mikor ez a hír széjjelfut, ellenzéki körökben bizonyos depresszió keletkezik, hiszen ezek után valószínű, hogy nehezen fog a mai napon megszületni az a csoda, melyet a szélrózsa minden irányában a fanatizmusig hevített polgárok várnak.

Megkezdődik a felvonulás

Hat órakor az Isvorul bank helyiségében szanitéc-állomást rendeznek be. Fél hét órakor megérkezik az első delegáció:

az erdélyi eigányok 200 tagu küldöttsége.

Élükön a gyulafehérvári gyepmester halad.

A Dácia szálló első emeletén a sajtóiroda teljes üzemben dolgozik. A külföldi újságírók hosszú táviratokat fogalmaznak meg. Az ablakban valósággal lógnak az emberek.

Reggel 8 órakor a görög keleti és a görög katolikus templomokban megkezdődik az ünnepi istentisztelet. Maniut óriási kíséret viszi át lakásáról.

Félkilenckor égetreszkettető éljenzések közepette bevonulnak az első menetoszlopok. Két és fél óra hosszat tart az a csodálatos, felejthetetlen látvány, míg a negyedmillió tömeg ötös sorokban bemásírozik a Vitéz Mihály térre. Először a tordaiak 15.000 emberre érkeznek, elől 40 tagu fuvósbandával és 10-15 óriási lobogóval, a Desteapte-te Română harsog a levegőben. Közvetlenül utánuk Bihar, Arad és Naszód megyék festői népviseletbe öltözött küldöttségei, községenként propaganda táblákkal.

— Le a rablókkal!

— Pokolba a kiszipolyozó patkányokkal!

— Eljen a Maniu kormány!

Brassó megye 40 autót küld, melyek orogonaerdőbe burkolva futnak be Gyulafehérvárba.

várta és a már előre felállított hat szónoki emelvény körül helyezkednek el. Az autók után érkeznek a gyalog-küldöttség, melyet Voicu Nițescu képviselő és Suciu vezetnek.

A Dácia szálló előtti emelvényen megjelennek Maniu, Mihalache, Vaida, Junian és Pan Ilalippa. Mennydörgő eljenzés fogadja őket, mely még erősödik, amikor megérkezik a zsírvölgyi munkásság tízezres kolóniája. A bányászzenekar akkordjai mélabusán hálnak el az ordítás örvényében. Tízezer elnyűtt munkás éneklő egyszerre az aknák indulóját:

— Szerencse fel, szerencse le,
Igy szól a bányász éneke...
Fejünk felett a hegytömeg.
Holnap eltemet bennünket,
S ha jönni fog majd a halál,
Bányászleány ne bánkodjál,
Fekbe száll a lélek fel,
Szerencse le, szerencse fel,
Szerencse fell!

A következő oszlop Szebenmegyéé, elől Szelistye heroikus természetű asszonyaival, akik még szebbek, mint voltak Igazságos Mátyás idejében. Utánuk Hunyadmegye tízezei so-

rakoznak föl Vlad Auréllal élükön. Ezután gyors egymásutánban a különböző delegációk: Temesmegye... Tara Hajegului... Szatmár... Alba Julia... Máramarossziget... Szolnokdoboka...

Fél 11 órakor az 55.000 négyzetméter nagyságú Vitéz Mihály-tér, mely még a hivatalos megállapítás szerint is 175.000 embert fogad be, zsúfolásig tele van. Most már megállapítható, hogy

legalább negyedmillió ember jelent meg a kongresszuson.

Ezer és ezer zászló tarkállik a népviseletek bizarr tömkelegében, melyet az asszonyzászlóaljak festenek még tarkábbra.

Köröskörül még a háztetőket is megszállják a küldöttek. A Dácia-hotel tetejére egy egész falu kapaszkodik fel. A villanyoszlopok fejeinél működnek a fényképezékek, akik akrobatikus ügyességgel kapaszkodnak a magasba, egy-egy filmfelvételért.

A tömeg szakadatlan erővel hurrázik és kalapját lengeti Maniu felé, aki mosolyogva szorít magához egy fehér orgonacsokrot.

Negyedmillió ember Isten szabad ege alatt

Mikor a kongresszus után Pop Csicsó István megnyitja a közgyűlést, pillanatra hallott csönd lesz. Mindenki úgy érzi, hogy Románia sorsdöntő percekhez érkezett.

— Tíz évvel ezelőtt — mondja Pop — ugyanerre a helyre hívtunk benneteket, hogy döntsetek további sorsotokról. Mikor 1000. éves szolgaság után felszabadultatok, én voltam olyan szerencsés helyzetben, hogy elnökölhettem a történelmi ülésen. Ma ismét elnöknek választottak a gyűlésen a zokogás fojtogat, mikor 10 évi küzdelem után új küzdelemre látunk készen benneteket. Gyulafehérvár! Románia Jeruzsálemje lettél!... Dönteni fogunk ma itt, még ha nem is akarja a régenstanács!

Minden egyes mondatnál zúgó eljenzés szakad fel s dörgő taps fogadja Fluera János is, a szociáldemokraták vezérét. Utána Mihalache következik és gyújtó hatású beszédet tart:

— Ennek a gyűlésnek olyan hangot kell ma hallatnia, hogy Bukarestben is megszökjenek tőle.

Teljes negyedóra eltelik, míg Maniu Gyula szóhoz tud jutni.

— Hívtalak és jöttetek. Köszönöm nektek. Jöjjetek, mert nem akartok éhezni gazdag országban, s rabok lenni szabad hazában. Mért ölték meg ott, azon a hegyen, Ho-

Elfoglalják a vonatokat és indulnak Bukarest felé

Az óvatoss Maniu és Stere kelleltenül huzzák össze arcukat, ám a szenvedélyeket már nem lehet megállítani. Az elfojtott indulatok, az elmúlt tíz év keserves emlékei elemi erővel robbannak ki:

— Gyerünk Bukarestbe! Halál a kormányra!

A következő szónokokat már alig hallgatják meg s csak akkor élénkülnek fel, mikor Stanciu, a parasztfjak vezére új jelszót ad.

— Szabadság vagy halál!

Esküszik a tömeg.

Az emberek egymás nyakába borulnak és összecsapkodóznak. Magineanu, Tapu-i lelkész a tribünre ugrik és oroszánhangon kiáltja:

— Imára!

Bocu Sever zászlót ragad és áldóan nyújtja a tömeg felé, jobbkezét pedig imára emeli.

— Esküszöm az egyetlen élő Istenre, hogy a harcot az elnyomók ellen utolsó lehel- letemig folytatom!

A tömeg felemelt kezekkel esküszik és megindul a könnyek csatornája. Százezer ember zokog, mikor Mihalache az emelvényre lép.

rát, Closcat és Crișant? Azért, hogy ti job- bágyságban maradjatok? Tovább már nem tűrhetünk. Ha három birodalom önkénye alól megszabadultunk, ne tudnánk a patkányoktól szabadulni? Le a tiránnokkal, le a liberális kormányval!

Százezrek éneklők gyújtó hangulatban, extázissal a Desteap-te Român-t.

A szónokok gyors egymásutánban száll- nak az emelvényre.

Popovici Mihály: Testvérek! Teljes- sítetek kötelességeket, melyet a vezérek szabnak elétek!

Blaga brassói főesperes nagyhatásu szavai után Dobrescu Aurél kér szót.

— A liberális kormány elnyomította falvainkat, elrabolta jogainkat, megölte szabadságunkat! Itt az idő: nem koldulunk, hanem harcolunk elszakmányolt tulajdonaink- ért! 300 kilométerről vándoroltatok ide, hogy új életet teremtsétek... Rajta tehát, rajta! Asszonyaink kacagni fognak, ha eredmény nélkül térünk haza. Készen vagytok-e a harc- ra, áldozatra?

250 ezer torokból szakad fel:

— Igen!

— Ha készen vagytok, váljatok ketté! Fele vegye az útját Tövis, fele Szeben felé s föl Bukarestbe! Olyan leckét nekik, mint a melyet tavaly kaptak Fogarason!

Folyik a vér!

— Testvérek! Bukarest utcáin a kormány prilekjei sortűzet adtak a gyülekezőkre. A főváros kövezetét ömlő vér festi pirosra... Halottaink vannak. Most már én is azt mon- dom, ha

vér folyik, akkor gyerünk előre!

Kérjünk és szerezzünk elégtételt!

Az izgalom a tetőfokára hág. Racovița tá- bornok és Voicu Nițescu lépnek az emel- vényre. A tömeg zug:

— Le a liberálisokkal! Le velük! Halál rájuk!

Ebben a pillanatban valaki tréfásan azt kiáltja:

— Föl velük!

De a szenvedélyes ezreknek nincsen ér- zékük e drámai percekben a humor iránt. Másodperc sem telik belé, és a szerencsétlen közbekiáltó egy kolozsvári földbirtokos el- tűnik a lábak alatt. Az emelvény harsog:

— Ne bántsátok! Harcos testvéreink!...

A tömeg széthuzódik, de az áldozat már félhalott. Gyorsan kötözik és egy autó elro- bog vele.

Maniu ellenáll.

A nemzeti-parasztpárti vezetősége délután 3 órakor sorsdöntő értekezletre ült össze: lesz-e mars Bukarest felé, vagy sem?

Aspirin

tabletták

a meghűlés előjeleinél, reumái
fájdalmaknál.

A tanácskozás órák hosszat folyik, mert Maniu ellenáll. Véleménye az, hogy várni kell. Izgatott összecsapások követik egymást, Dobrescu Aurel követeli a nyílt harcot.

Azonban mindezek a viták meddők, a kocka el van vetve, mert a nép döntött hiva- talos határozat nélkül is. De döntött a veze- tők javarésze is, akik már szívesen hagyják magukat sodortatni az árraj. Bocu Sever lero- han a Dácia kávéházba és a bánati zászlóal- jak vezetőinek kiadja a jelszót:

— Le Bukarestbe!

— Nem jehet!... Nincsen hivatalos pa- rancs, sem pénz...

— Parancs már nem kell! A pénzt po- dig összeadjuk!... Magam ajánlok fel 20 ezret!

A higgadtság kortinái ajáthullanak és az események drámai gyorsasággal gördülnek. Az állomást 30—40 ezer főnyi tömeg szállja meg, mely két vonatot elfoglal. A mozdonyok- ra diákok ugranak fel és a szerelvények el- indulnak Bukarest felé. Egy gyalogos kolon- na, mintegy 30 ezer ember Tövisen át akarja egyalogszerrel a fővárost megközelíteni.

A város felett repülőgépek cirkálnak.

A fejfordulás teljes.

★

Autón rohanok Tövisre. Mire odaérek, az állomást már 20 ezres tömeg özönlí el. A for- galom teljesen megállt. Vonat se föl, se le.

Az órák mujának és a csendőrség lassan- kin' urává lesz a helyzetnek. A paraszttöme- get négyszeres kordon fogja körül. Éjszaka 3-ko. átrobog az első vonat: az Orient-ex- pressz, megy Bukarest felé. A körülövezett tíz ezrek meghurrázzák a Pullmann-vagonokat.

Husz perc múlva újra Gyulafehérváron vagyok. Az állomáson kísérteties látvány: egy óriási mezőség, ezer és ezer táborított, melyhez a szomszéd faraktár szolgáltatja a tüzelőt. Gazdája holnapra koldusszegény em- ber lesz. 7—8 ezer munkás és paraszt gyűlt itt egybe, akik mindenáron Bukarest felé akar- nak tartani, — de már ezeket is körülvette a csendőrkordon. A koromsötét égbolt hori- zontját vörösrre festik a lángok. Bus doinák és a régi nemzeti párt vértforraió marsáráll keverednek egymással.

A fagyos tavaszi éjszakában 100 és 100 földműves hever a csupasz földön. Az utcákon szuronyos századok menetelnek végig.

Lezajlott a gyulafehérvári nagygyűlés.

Mikes Imre.

Maniu Gyula Bukarestbe érkezett

Bukaresti tudósítónk telefonálja, hogy Maniu Gyula tegnap éjjel tíz-megy óra- kor érkezett meg a fővárosba. A nemzeti pártasztipárban ma értekezlet lesz Maniu elnökfele alatt, amelyen határozniak ama- mód fele, ahogyan a gyulafehérvári ha- tározatot kiadják a régenstanácsnak.

Letartóztatták a Dimineața Gyula- fehérvárra küldött tudósítóját

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósi- tójától.) Tegnap délután alukaresti ható- ságoi letartóztatták Jonel Taranut, az Ade- verul és a Dimineața című bukaresti la- poknak a Gyulafehérvárra küldött tudósi- tóját. Azzal vádolják, hogy rendenciózus híreket küldött lapjának a gyulafehérvári nagygyűléssel kapcsolatban. Az újságról átadták a hadbírósnak, ahol a főügyés a mai nap folyamán dönt arról, hogy újsá- gíró sajtóvétség esetén lehet-e vőz gűltat fogságban tartani.

A példátlan intézkedés általános meg- döbbenést váltott ki annál is inkább, mert az Universul tudósítója például még ma- dag szabadlábban van.

Szépség — fiatalság titka

az archőr helyes ápolása. Ez pedig csak kizárólagosan a világhírű „Mária Szeplő krém”-mel érhető el. Száraz és zsíros krém ára 35 lej. Puder 20 és 35, szappan 18 lej. Postán is megrendelhető! 150 lejnél portó- mentes szétküldés. Minenlitt kapható. Főlerakat: Császár-gyógyszertár, Tg.-Mures.

Mi történt a Brassói Lapokkal a gyulafehérvári gyűlés idején?

A gyulafehérvári rendőrség detektívekkel nyomoztatja a lap munkatársait, a szerkesztőség helyett pedig a főügyészség nevében jelentkezik valaki

Felháborodott deklarációban tiltakozik a nagygyűlés sajtóirodája

Tövis (A Brassói Lapok kiküldött tudósítójától) Ennek a cikknek elejét, mely csak a véletlen különös kedvezésénél fogva juthat el Brassóba, még szombaton este a gyűlés előtt írom a Gyulafehérvári Dácia-kávéházban. A tükörrablakon keresztül már csudálatos panorámát tár elénk a szónoki emelvényekkel megpakott Vitéz Mihály tér, melyen fel, s alá hullámlazik a festői népviseletbe öltözött falusiak tömege. Néha végigrohog a piacon egy-egy ellenzéki vezér autója, s az ezertorku éljen megremegteti a levegőt.

Mi lesz itt holnap, mikor megkezdődik az igazi bevonulás? Mikor a környező hegyekből előkanyarog a százezres emberkigyó, mely millió és millió paraszt, munkás, polgár, régi és végtelen fájdalmaikat hordozza magával? Milyen tömeg gyűlt itt egybe, ha Pop Csicsó István földmives-hadserege élén átkel a Maroson, ha Dobrescu Aurél bemasírozik a fogarasiakkal, ha a környező falvak elbocsátják Bihar, Hunyad, Szatmár, Kolozs, gigantikus küldöttségeit?

Egy pillanatra odasimulok a telefonfülké mellé, ahonnan a liberális Viitorul munkatársa éppen most továbbítja megfigyeléseit Bukarest felé, hátha választ kapok, erre az égető kérdésre:

— Autóval bejártam a várost és környékét. legfeljebb kétezer ember gyűlt egybe... ezek is fel, s alá sétálnak, hogy többnek lássanak!...

Hallom, amint a telefonhuzalok kinosan felsóhajtanak és gyors elhatározással kimondják, hogy testületileg csatlakoznak az ellenzékhez.

Tatarescu végleg elvágja a Brassói Lapokat Gyulafehérvártól.

A szombati nap egyébként már a hajnali órákban csomó nagyjelentőségű esemény jeyében indult meg. A korai gyorsvonattal Michalache és Misu Cantacuzino vezérletével megérkezik a regáti küldöttség, melyet Ursica György szenátor és 200 tagu fogadóbizottság távolszól. Michalache rövid, de harcias beszédet tart, melyben van egy történelmi izü kijelentés is:

— Gyulafehérvári! A rabszolgaság útjain érkezünk hozzád, de a szabadság útjain fogunk visszatérni!...

Vajjon mit jelent ez? Senki sem válaszol, csak Ursica szenátor kiált a tömeg felé:

— A haza veszélyben van!

Néhány perc múlva Maniu nyilatkozatot tesz a sajtó képviselői előtt:

— Az egyéni szabadság semmit sem ér a nemzet szabadsága nélkül. A nemzeti szabadság elképzelhetetlen, s meddő a politikai jogok tisztelete nélkül.

— Az egyéni és nemzeti szabadság, valamint a politikai jogok egyttvéve adják egy igazán nemzeti állam életének lényegét, s csak ebből fakadhat egy nép fejlődése s szabadsága.

— Most tíz éve itt, Gyulafehérváron megvalósítottuk Erdély és a Bánát részére a nemzeti egységet és szabadságot, s most ugyanek itt hozunk áldozatot egyéni és politikai szabadságunkért, melyet lábbal tipornak sárba hazánk kényurait!

— Szabad nemzetet akarunk szabad országban és boldog népet hatalmas államban! Ezt a megrendítő nyilatkozatot elszorult szívvel kell feljegyeznie még a legközömbösebb részvevőnek is. Nosza, rohanjunk a telefonhoz és próbáljunk megküzdenni a kormány alkotmányos „gondolatközlési és sajtószabadságával.”

Unnek tilos!...

Előttem egy bukaresti újságíró beszél Brassón keresztül a fővárossal, a vonal tehát minden kétséget kizárólag jó.

— Kérem Brassót, sajtóbeszélgetésre!...

— Nem lehet, rossz a vonal!...

— Szemeim előtt és füleim hallatára beülnék Bukaresttel, ami bizonyítja, hogy jó a telefon.

— Nem állhatok rendelkezésre!...

Sietek a főnök szobája felé, azonban a lépcsőn fegyveres őr állja utamat:

— Tessék igazolni magát!

Előveszem újságírói igazolványomat,

— Sajnálom, a főnök ur nem fogadhatja.

Unnek tilos a felmenet!...

Egy pár perc múlva Vasile Munteanu a Dimineata munkatársa részére kapcsolják Brassóban az 520-as számot. Ez a cinizmus nemcsak engem háborít fel, hanem az összes jelenlevő újságírók tiltakozását is ki-

A szerkesztőség helyett a brassói főügyészség nevében jelentkezik valaki

Vasárnap egész délután hiába próbálkozunk telefonhoz jutni, jöllehet Bukarest és az összes többi erdélyi városok is órákon át beszélnék. Őt órákor autón átrohanok Szászvárosba, de a központ ott sem kapcsol.

— Gyulafehérvárnak nincs Brassója!

— Akkor tessék Szebenen keresztül!

— Nem lehet!

Este kilenc órákor már Tövisen vagyunk a telefon utáni hajszában. Egész éjszaka hiába próbálkozunk, a válasz ugyanaz:

— Nem lehet!

Az első vonat, az Orient Express, hajnali fél négy órákor robog át az állomáson Arad felé. Lemegyek Gyulafehérvárig, hogy intézkedni próbáljak! A város már üres, csak az állomás mellett mutatja ezer táborítűz, hogy a petrozsényi bányászok még nem szánták el magukat a hazamenetelre.

A postaépület vak sötétségbe burkolódik. Nincs szolgálat.

Hét órákor végre a főnök szobájába jutok és erőiesen tiltakozom, egyben figyelmeztetem arra, hogy Brassót kapcsolni törvényes kötelessége.

Izgatott vita keletkezik s végre nyolc órákor négy nap után először összekötnek a szerkesztőséggel.

A beszélgetés azonban félpercig sem tart; alig diktálom az első szavakat, valakit bekapcsolnak a vonalba s egy erőyes férfihang zavarja meg beszélgetésünket.

Itt a brassói főügyészség!...

A Brassói Lapokkal beszéllek főügyész ur!

Mit akar beszélni a Brassói Lapokkal?

S a következő pillanatban már meg is szakad az összeköttetés.

Biztosra veszem, hogy valaki visszaél a főügyészség nevében. Valamelyik szigurancaember ötletének tartom ezt a képtelen beavatkozást.

Ujra felrohanok a postafőnökhöz s tíz perc múlva visszakapom a szerkesztőséget. Azonban még bele sem kezdhetek a beszélgetésbe, mikor

az előbbi komédia megismétlődik. Hallom, az idegen hangot, amint kérdészerű utasítást ad a gyulafehérvári központnak:

Mit akar közölni a Brassói Lapokkal?

Harmadszor is megkapom Brassót, de ismét csak a főügyészséghez van szerencsém. Kimegyek az uccára, ahol két újságíró jön velem szemben:

— Menjen el azonnal Gyulafehérvárról, ... a rendőrség keresi!

— Ez lehetetlen!

váltja. Maga Muntean áll az interveniálók élére, azonban a közbenjárás eredménytelennek bizonyul. Fél óra múlva Jonel Taranu, az Adeverul szerkesztője vezet küldöttséget a liberális főhadiszállásra, majd Popovici Mihály volt pénzügyminiszter és dr. Pop István képviselő lépnek közbe. A válasz stereotip:

— Brassó elromlott, nagyon sajnáljuk!

Néhány perc múlva a gyűlés sajtóirodája dr. Tilea utján a következő deklarációt teszi előttem:

— A Brassói Lapokkal szemben való eljárást, mely merőben ellenkezik a törvényességgel, kinos felháborodással vesszük tudomásul és sajnáljuk, hogy a dolgon nem tudunk segíteni.

Ugyanezt a nyilatkozatot beszéd közben megismételte Vajda Sándor volt miniszterelnök is és egy ellenzéki újságíró Bukaresten át juttat el néhány szönyi tüzenetet Brassóba.

— De nagyon is lehetséges. Már tegnap egész este kutatták.

Találkozom Tiberiu Vornicikkal, a kitting román publicistával, aki késznek nyilatkozik, hogy autóján Szebenbe rohan és onnan értesíti a Brassói Lapokat. Magam gépkocsin megyek Tövisre, azonban a postán csak a tegnapi jelenetek ismétlődnek meg. Kolozsvárral ötször is beszélek, s Székely Géza, aki már a hajnalban odautazott, hogy megpróbáljon Brassóval összeköttetést teremteni, tudat, hogy

hétfőre már Kolozsvárt is elvágják Brassótól.

jöllehet az összes vonalak kifogástalan állapotban vannak, s a beszélgetések zavartalanul folynak mindentűt.

★

Nem tudjuk, miféle titokzatos okok ösztönözték a magas állami hatóságokat arra, hogy méltóbb célokra érdemes tevékenységüket ilyen hajlíthatatlan következetességgel összpontosítsák egy napilap közömbös tudósítási munkálatainak megszüntetésére? Nem tudjuk miféle csudálatos elgondolások lehettek azok, melyek Tatarescu minisztert egy, az egész ország sorsára kiható, szinte egyetemes jelentőségű esemény gondjainak közepette arra ösztönözték, hogy drága idejét a Brassói Lapok hirszolgálatával való speciális figyelemre vesztessék? Sejtelmünk sincsen arról, mi lehet az a hallatlan értelem a Brassói Lapok tudósításaiban, mely szükségessé tette azt, hogy

a gyulafehérvári posta teljes távbeszélő személyzetét — igazgatótól a kapcsolóig — négy nappal a gyűlés előtt regátiakkal teljesen kicseréljék?

S különösképpen felfoghatatlan előttünk, miért mutatkozott szükségesnek az, hogy egy le nem adható tudósítás meg nem jelenő sorai a rendőrségi őrizet goromba pecsétjével szenteltessenek meg?

Egyet azonban tudunk. Azt, hogy

Ez az állambiztonsági színjáték, ez a bizarr s jellemző tragikomédia melyben a rendőrmíniszter ur ellenszenve éppen olyan energiával jelentkezett, mint az a törekvése, hogy negyedmillió elkeseredett ember rendjét és fegyelmét fenntartsa, merőben törvénytelen, ellenkezik az alkotmánnyal, sárbatiporja a sajtószabadság legelemibb elgondolását is, — s tudjuk azt, hogy a goromba pecsét nekünk érdem jegynek számít, melyet büszkén tűzünk ki a Brassói Lapok zsurnalisztikai szellemére.

S ezzel a kijelentéssel mindazokat a dolgokat, mely a gyulafehérvári gyűlés rendjén a Brassói Lapok és az államhatalom között játszódtott le, lezártunk tekintjük.

(m. 12)

Még csak rövid ideig

vásárolhat ASCHER Testvéreknél Brassó, Kapu-utca 5, **20%**
engedmény mellett, melyet feltűnően olcsó árainkból
még rövid ideig adunk.

2492

Idézetek francia írók műveiből

*

A kis kötelességek elhanyagolása nagy hibákra tanít meg.

Azok a jó családok, amelyekben a gyermekek még akkor is engedelmeskednek, mikor a szülők megszűntek parancsolni.

Aki jól szolgálja hazáját, annak nincs szüksége ösökre.

A lustáknak mindig van kedvük valamit tenni.

A mély gondolatokat világosság disziti.

A tökéletes lelki erő abban áll, hogy tanuk nélkül is megtegyük azt, amit mindenki előtt megtennénk.

Mindig szeretjük azokat, akik minket megcsodálnak, de nem mindig szerejük azokat, akiket mi csodálunk meg.

Jót tehetünk akkor is, ha a jót dicsérjük.

Sohasem lehet természetes, aki annak akar látszani.

Az unalom a lustasággal jött a világra. Az iszákos sok pálinkás poharakkal assa meg sirját.

A hűség és a gőg többbe kerül, mint az óhség, a szomj és a hideg.

Ajánédfogadás — szabadságeladás.

Vannak emberek, akikről ösztönszerűleg irtózunk.

Lásd mindent, hallj mindent, de hallgass, ha boldogulni akarsz.

A gorombaság a jellembe elrejtett gonoszság.

Más jóságából vetett hit saját jóságunknak bizonyossága.

Nagy baj, ha nagyobb a szívünk, mint kincstünk.

Óvakodjál attól, akivel jót tettél.

A ki nem próbált baráttal úgy élni, mint aki egyszer ellenséged lesz.

Nem elég, hogy valakinek jó esze legyen; a fő dolog az, hogy jól is alkalmazza.

Nincs olyan képmutatás, amely képes volna a szerelmet sokáig leplezni ott, ahol az tényleg megvan, vagy azt színelni ott, ahol nincs.

Lelkifurdalásaink nem hibáinkkal állnak arányban, hanem azokkal az erényekkel, a melyek még megmaradnak.

Szeretni annyit, mint mások boldogságában gyönyörködni.

Aki másnak örömet szerez, maga élvez legtöbbet.

Nincs könnyebb dolog, mint törvényszék előtt valamely ügyben ítéletet hozni; igazán nehéz csak akkor válik a dolog, ha az ügyvédek elmondták beszédüket.

A hízogás hamis érem, amelynek csak hűségünk ad forgalmat.

Mások hűségát csak azért tartjuk elviselhetőnek, mert a mienket sérti.

A legjobb üzlet volna az embereket valódi értékükön venni és képzelet értékükön eladni.

Nagy emberek számára nincs kesetűbb sors, mintha ostoba emberek ítélkeznek fölöttük, akiknek korlátoltságához bosszuvágy is csatlakozik.

Butorvásárlás bizalom dolga

Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat
MAROSVÁSÁRHELY-re és tekintse meg

Székely és Réti

erdélyrészi butorgyár Rt

hatalmas raktáratt.

Bösendorfer, Stigl. zongora és pianínó
Wirt, Hoffmann
gyárak képviselője. — Hitelképes egyének-
nek kedvező fizetési feltételek.

Aki igazi tudás nélkül ítél, vagy szemtelen, vagy bolond.

A legtöbb ember kényelmesebbnek találja mások véleményéhez alkalmazkodni, mint saját véleményét nyilvánítani.

Az ember szívesebben panaszkodik emlékezőtehetsége miatt, mint ítélőképességének fogyatékossága miatt.

Aki az egészséget a bölcsességnek feláldozza, rendszeren a bölcsességet is feláldozza.

Az emberek azonnal éleselméjtékűvé válnak, amint saját érdekeikről van szó.

Nagy gyávaság gunyt tűzni azokból, a kikkel szemben állásunk és hivatalunk védelmez.

Öszinteséget nem lehet tanulni.

„Minden jó Keletről jön”

A Nyugat csak olyan dolgokat tud a Keletről küldeni, amelyekre nekünk nincs szükségünk — mondja Sadhu J. Nelson Christiananda, aki eddig huszonegy európai országban hirdette Isten igéjét

Brassó (A Brassói Lapok tudósítójától.)
Tudtam hogy hindu, de nem tudtam, hogy ennyire az. Megrémlök, amikor meglátom, azt a fantasztikus színkeveréket, amely feláll az asztal mellől, hogy a legmelegebb szíveséggel üdvözljön, mintha régi barátok volnánk, akik most újra találkozunk. — Egyszerre üt meg a rózsaszínű ruha, a halvány-sárga sál színe s a feje, koromfeketéből, vakító fehér villogásokból, sűrű csokoládéből, kopottabb barnákból és kopottabb barnákból, meg pirosból és rózsaszínűből megkevert arca. Mosolyog, kezét nyújt. A kezének különös formája van, az ujja hegye felé egész valószínűtlenül elkeskenyedő, mint nálunk a legművészebb kéz sem. A kézfogás nem is kézfogás, ezt Európában tanulta; ilyen lehet az, a mikor az európai ember kínai papálcikákkal eszi a rizst, — kínaiak társaságában. A kézfogásnak lelke van, szava van, üzenetek vannak benne, bemutatkozás az, ő ezt nem tudja, — kezét ad, mert ez Európa.

Szállodájában kerestem fel, az asztalnál ült, irt, mikor beléptem; bocsánatot kér, hogy befejezhese. Levél haza, különös művészi hajlású vonalakkal. Olyan, mint egy műalkotás, arabeszk, amelynek a kezeléséhez egész biztosan épen olyan művészi érzés kell, mint nálunk ahhoz, hogy a székely kifaragja a maga kapuját. Az ő tömegeik nem is tudnak írni, az írás még a kolostorokban lakik, mint nálunk ezer évvel ezelőtt. S a városokban, kint az uccasarkon, mint Olaszországban pár száz éve. S csak lassan terjed az írástudás az ötven nyelvvel és háromezer kasztal megszaggatott háromszázmillió Indiában.

Elkezdte s ő maga kezdi beszélni: Bemutatkozik.

— Már a szüleim is evangélikusok voltak, Két és fél éve vagyok Európában, huszonegy országot jártam be eddig és hirdetem Isten igéjét. Harminchárom éves vagyok. Angolul és németül otthon tanultam meg.

Elhallgat a rövid bemutatkozó után, vár. Most már egészen jól látom, a csokoládé alarc alatt az igazi arcot. Mosolyog, csupa szelidség és türelem. Tudja, hogy újságíró vagyok és nyilván elkészült a legzaklatóbb kérdésekre is. Az újságíró az az ember, aki akkor is kérdez, mikor nem kíváncsi.

— Huszonegy országban! Mi a benyomása Európáról?

— Európa? Sok kereszténység, kevés keresztény.

— Ezt hamar megkaptam, — Európa számára és magam számára. Érzem, hogy pírulok.

— Hol érezte magát a legjobban?

— Finnország. Magyarországra.

— Igazán? Mondom örömmel s feledve az előbbi igazságot. Ennek örülök, a finnek rokonaink nekünk.

— Tudom, — mondja, — mint akinek ez igazán nem nagyon fontos. — És természetesen Németországban, teszi még hozzá.

— Hogy áll a kereszténység ügye Indiában?

Vannak keresztények, de nem sokan.

Képmutatás a tetté vált állandó hazugság.

Sokszor a tulságos udvariasság is nem massá válik.

Az udvariasság sokszor csak társadalmi álarc.

Az embernek lehet szerencséje, anélkül, hogy boldog volna.

A szabadság nevében sok gonoszságot követtek már el.

„Örökös béke” feliratot csak a temető kapujára lehet tenni.

Egy némának nyelve többet ér, mint egy hazugé.

Az élvezet fut azok után, akik előle futnak.

A szívnek meg vannak a maga okai, a melyeket az ész nem ismer el.

A sikernek mindent megbocsátanak.

A természet bajaink számára vigasztalást a megszokást adta.

Haragban cselekedni annyi, mint viharban hajóra szállni.

A szenvedély nem ismer parancsot.

Csak addig vagyunk boldogok, amíg neml tudunk.

Az ember reméli, hogy öreg lesz és még is fél az öreg kortól.

Ford: M. E.

— S miért nem terjed ott jobban a Krisztus vallása?

— Azért, mert Indiában nincsenek vallástalan emberek, Indiában szegény volna az, ha egy férfinak nem volna vallása. Képzeld el, hogy itt milyen nehezen történik meg az, hogy katolikus ember protestánsná legyen, vagy fordítva: így van ott is. Európában sokan vannak, akik hitetleneknek vallják magukat, Indiában ez nincsen.

— Milyen nemzethez tartozik?

— Hindu vagyok.

— Igen, de Indiában sok nemzet van.

— Nem, csak egy van, a hindu.

— De tudom, hogy ott sok nyelv van.

— Nemzet csak egy van, a hindu.

Látom, nem akar beszélni róla s én elgondolkozhatom rajta, hogy ha tőlem is lakt kérdésné, milyen nemzetű vagyok, és be se jutna megmaradni amellett, hogy európai és nemmi egyéb.

Európai nemzet, — hogy még azt hiszem rólam, semmiben sem különbözöm a többi európaival, vagy éppen, hogy szolidaritás vagyunk velük. Mentsen Isten!... Európa nemzeti tudata még gyermekkorát sem éri. Ha lehetne szintünket is megváltoztatnánk, — természetesen nem barnára, hanem rózsaszínre, s ahogy sok európai meg is teszi.

— Beszéljen Indiáról. Mi itt olvastunk Gandhiról és sok mindent az indiai vallásokról.

A Sadhu — nem mondom, hogy türemlenül, — ez nem illenék egy Sadhuhoz, — élenben igen határozottan félbeszakít.

— Ez nem fontos, Nincs időm rá, hogy ilyen kérdéseken gondolkodjam. Csak Isten dolga a fontos, semmi egyéb.

Nem hagyom magam, s tovább kérdezem.

— Szereti a nemzetét?

— Jézus megmondta, hogy az első parancsot: Szeresd az Istent teljes szívedből minden erődből. Ha a hazaszeretet Istenszeretet nélkül van, akkor állati dolog, ha az Istenszeretében benne van, akkor átnemesedik új értelmet kap. De az embernek nem az a kötelessége, hogy a hazáját szeresse, hanem az, hogy Istent szeresse.

— Csáládja van?

— Sadhu vagyok. Sadhu azt teszi, hogy szerzetes, mi szegénységben és tisztaságban élünk. Pál követői vagyunk, utazunk eszük nélkül, segítség nélkül, ahogy ő tette.

— Ki küldte Európába? Saját maga elhatározásából indult el, vagy a rendje küldte?

— Isten. Csak Isten, sohasem egyéb.

*

Délután újra láttam, a kis magyar evangélikus templomban.

Fenn áll a szószéken, Pál apostol lelt olvassa, a rómaiakhoz és magyarokhoz az igét. Arról beszél, hogy az éjszaka elrémei elűlték, itt az ideje, „felkeljetelek és öltözzétek azokat a ruhákat, amelyek illenek a világossághoz...”

Egyszerű gondolatokat mond el, egyszerű közvetlen megfigyeléseket, minél közelebb

nebb kapcsolásokat a biblia szavaihoz. Az alakja fantasztikus, a beszéde is az, de a mozgásai, az érvelésének külső támasztékai egészen európaiak. Lelkesen beszél, meggyőző, egészen úgy, mintha egy nagyon egyszerű indiai falu népéhez beszélne. — Európai fölényem érzésében nagyot emelkedem vele szemben.

★

Azután újra együtt vagyunk, az uzsonnázó asztalnál. Vidám, kedves, gyermekes. Nagyon kacag. S igen kedves dolgokat mond.

— Milyennek találja a klímát?

— A fizikai klíma semmi, de a lelki klíma Európában rettentő. Különösen itt, Romániában. A közigazgatási klíma itt fojtogató.

Itt beszédesebb dlesz. Még benne van az a lelkeség, amelyet szószerűről hozott.

— Mit talált Európában, amit szeretne innen elvinni a maga népének?

— Ez a kérdés rosszkor ér most engem, mondja elgondolkozva. Egészen más gondolatokkal vagyok tele.

De aztán mégis beszél rólunk.

— Ha tovább maradhatnék magyarok között, megtanulnék magyarul. Van egy magyar biblia, ajándékba kaptam. A legelső szó, a mit megláttam benne, az volt: világos és ez nálunk is ugyanez. A magyar azt mondja, hogy világos, mi úgy mondjuk: velagu.

— Mi is keleti származású nép vagyunk, mondom neki.

Most már egészen kinyílt és jókedvű a mi távoli vendégünk, s már nem is olyan távoli.

— Minden nép az, minden nép keleti, mondja lelkesen. Minden keletről jön, ami jó és ami nagy, s a Nyugat csak olyan dolgot ad ezekért cserébe a Keletnek, ami baj, ami rossz, ami árt, ami nem kell nekünk.

— Ott vannak az angolok. Volt egy nép, amelynek azt mondtuk, legyetek vendégeink, maradjatok itt. Ott maradtak és végül azt mondták, hogy már most minden az övék. Az angol azt mondja, a fegyverem az én igazságom és ha nektek több ágyutok van, vagy ha jobban tudtok harcolni, mint mi, akkor majd békén hagyunk benneteket.

— Az amerikai, meg az angol, olyan, mint egy nagy gyermek. Különösen Amerika. Egy neveletlen, engedetlen nagy gyermek. Ezeknek minden csak felületesen kell, a vallás is. Amerika nem tud elmélyedni semiben, csak játszik. Európa tud gondolkodni, éppen úgy, mint mi, keresi a gondolatokat. De azért mit jelent itt a kereszténység? Ezer év óta keresztényen az egész Európa s mit ért el itt a hit? Mivel javult meg az a világrész az ezer év alatt?

Vidám, kedves ember. Milyen vidám és kedves dolgokat mond. Hallgatunk és beszélünk másról.

— Ma nagyon erős napja van, mondja neki házigazdánk, Nikodémusz főesperes. Három beszédet is kell mondania.

— Csak három. Van úgy, hogy hat beszédet is adtam át egy vasárnap és a beszéd után s a beszédek közben még utaznom is kellett. Hogy alig volt időm, egy kis elmélyedésre.

Csupa sugárzás és öröm az egész ember.

— Természetesen ez kell, — mondja valaki.

— Hogyne. Tudok levegőt kifújni egy ember, tudok kétszer és egymás után. De ha csak fújni akarok és beszívni semmit, akkor meg kellene fulladnom.

S befogja az orrát, hogy hogy fulladna meg, mindig csak kifelé fújni a levegőt és megvonni a száját.

Este hat órakor a Mártonhegyi szász templomban beszélt. Ujra egy bibliai idézet alapján. — sohasem mond el kétszer egy beszédet, — itt már fesztelenül beszél: németeknek, kik megértik. A lelkesedése itt egészen más természetű, mint a magyar templomban volt. Mostanák a különös idegennek, a gondolatvilágukat a különös idegennek, a gondolatvilágát megnyitja és színesen s hittel adja vissza nekünk azt, amiből Európa a maga használatára sablont csinált. A kereszténység sablonja.

★

Templom után várja a vonat. Besztercére megy onnan Bukarestbe, Görögországba, Bulgáriába, Törökországba és úgy haza Indiába. — S ha hazamegy, írni fog majd Európáról a különböző népeknek. A pogány Európáról, a keresztény hinduknak. És tisztelni fogják, mert megjárta a vezérelmeket és talán szentek fogják avatni, mert hitetleneknek hirdette az igazságot.

M. M.

A szép arc bőr varázsa

a bőr természetes kezelésében rejlik. A Crème Mouson felülmúlhatatlan gyártási módja folytán behatol a bőr alatti szövetekbe, a bőrt megtisztítja, felfröcskösíti és táplálja. A Crème Mouson csodálatos hatásának titka abban rejlik, hogy a bőr alatti szövetekbe is behatol.

CREME MOUSON

Megkezdődött a Hatvany-per táblai tárgyalása

Hatvany Lajos bárón nem látszik a fogház, de alig tudja idegességét leküzdeni — Baracs Marcell látja el a védelmet

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Hétfőn délelőtt folyt le a fővárosi Táblabíróság Degre-tanácsa előtt Hatvany Lajos báró nemzetgyalázási perének felelővádlói tárgyalása. A törvényszéki tárgyalás izgalmi és a súlyos ítélet után eseményekigérkezt a budapesti közönség előtt a táblai tárgyalás is. A nyilvánosság azonban megengedte, hogy a tárgyalásra alig adtak ki jegyet. A határbiztonság számára fenntartott helyet ugyanis szinte egészen elfoglalták a külföldi és belföldi sajtó képviselői. A budapesti és bécsi sajtó egészen megjelent, de képviselte magát a Le Temps és a Berliner Tagblatt is. A közönségből alig huszonnégy sikerült protekcióval belépési jegyet kapnia.

Hatvanyt negyed tízkor vezette be a fogházba. A fogság negy hagyott még erős nyomokat Hatvanyon, bár az idegesség meg látszik rajta. Felesége néhány perccorral hátrább mögötte ül. Degre tanácselnök megnyitja a tárgyalást, majd a személynévi adatok felvétele után felolvassa, hogy az elsőfokú ítélet ellen a vádlott is és a védő is fellebbeztek a büntetés megállapítása

a büntetés súlyossága és a minősítés miatt. Azután felolvasták a törvényszéki ítéletét, mely amint ismeretes — hét évi fegyház, tizenöt ezer pengő büntetés és fél millió pengő vagyoni elégtétel megfizetésére ítélt. Rasztalta el Hatvanyt nemzetgyalázás bűnétette címén. A Tábla Hatvany vagyonát felfoldotta a zár alól, a fogvatartást azonban tovább is elrendelték.

Az ítélet felolvasása után a százhusz oldalas indokolást olvasták föl. A vádat Dabasi Balázs Lajos főügyész képviseli, a védelmet Baracs Marcell látja el.

Tollman előadó a törvényszéki tárgyalás jegyzőkönyvét ismertetve kiemelve, hogy Hatvany beismerte súlyos hibáit, a múltat a túlzott hírek megtévesztő hatása alatt követett el cikkei megírásánál. Azután zárt tárgyaláson ismerteték azokat az írásokat, amelyekkel a törvényszéken is zárt tárgyaláson ismertetették. Mivel sem a főügyésznek, sem a védőnek indítványja nem volt, az elnök a tárgyalást kedden délelőttre halasztotta.

Hatvany fáradt volt, de nyugalmat erőltetett magára.

Gyulafehérvár bukaresti visszhangjai

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A vasárnapi nagy politikai ütközetek hevesége és izgalmi után valamivel csendesebb napra ébredt a fővárosi közönség. A csendesség csak látszólagos, s csak az első pillanatban tűnik annak, mert a valóságban még nincsen csönd.

Az északi pályaudvart még hajnalban megszállta a csendőrség és katonaság. Keresem a tegnapi gyűlésen résztvevő nagy tömeget, hiszen arról volt szó, hogy ünnepélyesen fogadják a reggel 8 órakor befutó gyulafehérvári vonatot. Nincs tömeg és egyetlen falusi sem látható. Csak egy pár ellenzéki vezér sétál az érkezési oldal peronján.

— Hát kérem, — mondja az egyik ellenzéki vezér, — a csendőrség még az este szétosztotta a tömeget és a hazamenetelre kényszerítette. Csak egy pár delegátus maradt és azokkal várjuk Maniu Gyulát és kíséretét. De éppen most kaptunk értesítést arról, hogy a vonat csak 12 órai késéssel fog befutni.

Talán nem is szokatlan ez a félnapos késés éppen most, mikor a vonattal az ellenzék vezérei igyekeznek a fővárosba hogy átnyújtsák a régen tanácsnak a gyulafehérvári kongresszus határozatát. De menjünk csak tovább...

Reggel hét óra. Munkába siető emberek, „gyakorlatra induló” katonák, és fűgő rikancsok az utcákon. Az Universul különkiadását lobogtatják a kezükben. A beavatott újságíró elcsodálkozik. Hogy jelenhetett meg az Universul? A belügyminisztériumban tegnap délután átiratban értesítették az összes fővárosi lapok kiadóit, hogy a cenzura csak reggel nyolc órakor fogja megkezdeni működését és a gyulafehérvári eseményekről beszámoló különkiadások csak reggel tíz órakor jelenhetnek meg. A rendelet nagyon szigorú volt és a kormánytól távol álló lapok be is tartották. Kénytelenek voltak betartani. Csupán az Universul jelent meg reggel hét óra-

kor, s közölte, hogy a gyulafehérvári kongresszuson csak 40.000 ember vett részt és hogy a Joanitescu által összegyűjtött véres embereket nem a csendőrség verte meg, hanem az egész csak korcsmai verekezés volt.

A siető újságíró rohan a postára. Anyagot kell adni a lapnak. A megszokott bubifrizurás, pirosajku lányok a központban és még egy hivatalos ur.

— Felhívjuk figyelmét arra, hogy csak románul szabad telefonálnia Brassóba, — mondják némi gunnyal.

— Miért? — kérdem meglepetve.

— Rendelet.

— Na és leadhatok mindent románul? Leadhatom például azt, hogy a kórházban 2 paraszt haldoklik — a veréstől? Leadhatom azt, hogy az állomásról elzavarták a parasztokat és leadhatom azt....

— Nem! Abban a pillanatban, mikor ilyen „valótlanosságokat” fog leadni, rögtön szétkapcsoljuk!

Lesujtva távozom a posta épületéből. A liberális kormány béklyót tett a szabad közlésre és valótlanosságoknak minősíti a tegnapi és mai nap eseményeit. És mégis valóság az, hogy a Vlasca megyei Stan Grigore Stroe haladoklik a Coltea kórházban, és hogy Ilie Oprin szintén Vlasca megyei parasztot megoperálták, mert súlyos sebesülése orvosi beavatkozást igényelt. Az is valóság, hogy Barbulescu Marin, Cristea Israte és Stan Marin szintén sebesülten fekszenek a Brancoveanu kórházban.

Az is megfelel a valóságnak, hogy D. R. Joanitescu lakását csendőrök és sziguranagensek vették körül hétfőn délelőtt. Roşianu főhadnagy behatolt az udvarba és a csendőrök kíséretében a képviselő lakásába, azon ürüggyel, hogy ott tiltott gyülekezést tartanak. Joanitescu képviselő csak a legenergikusabb fellépéssel tudta távozásra készíteni a

főhadnagyot, aki jegyzőkönyvet véve föl, — eltávozott.

És igen... még szolgálhatok egy csomó valósággal:

Az eddigi jelentések szerint a multkori liberális választásokhoz hasonló eszközökkel terrorizálta a csendőrség a regáti megyét. Községről-községre jártak a csendőrök és a különféle célra megszervezett liberális verekedők. Eleinte szép szavakkal próbálták lebeszélni a gyűlésre igyekezőket, majd fenyegetésekkel, s azokon a helyeken, ahol ez nem használt, ott egyszerűen letartóztatták az ellenzéki tagozat vezetőit. A fővárosba vezető országutakon csendőrszörök cirkáltak s a gyűlésre gyalogszerrel induló parasztokat egyszerűen visszahajtották. A vasuti állomásokon is megerősített járőrök cirkáltak és hogy a parasztok ne tudjanak elutazni, egyszerűen nem nyitották ki a jegypénztárakat. Azokat, akik vasuti jegy nélkül ültek fel a vagonokra, egyszerűen lekergeték azzal a hivatkozással, hogy jegy nélkül nem szabad utazni.

A bukaresti ellenzéki tagozatok vezetői autókban akarták felkeresni a községi tagozatokat, azonban a községekbe nem tudtak bejutni, mert erős csendőrkordonokkal találták magukat szemben. D. R. Joanitescunak sikerült egy pár községbe bejutni és magával hozhatott egy pár megvert parasztot, akiket bemutatott a fővárosi gyűlésen. A legtöbb községből éjszaka, a sötétség leple alatt és kerülő utakon szöktek meg a delegátusok, hogy részt vehessenek a gyűléseken.

A fővárosban is számos letartóztatás történt. Nyolc kommunista agitátort, akik a május elseji gyűléseken exponálták magukat, még szombaton éjszaka letartóztatták. Ugyancsak tegnap este 22 egytemi hallgatót tartóztattak le. A rendőrség bizalmas értesítést kapott, hogy egy nagy csoport egyetemi hallgató engedély nélküli gyűlést fog tartani, hogy azután uccai tüntetést rendezve, követeljék a nagyváradi és kolozsvári események miatt fogvatartott diákok szabadonbocsátását. A rendőrség meglepetésszerűen rajtuk ütött és 22 diák letartóztatása után szétszórta az ülést. A letartóztatott diákokat még az éjszaka folyamán Jilavába szállították.

Mikor a jólinformált Viitorul „objektíven” beszámol.

A kormány hivatalosa hosszú cikkben kommentálja a vasárnapi eseményeket, természetesen a már megszokott és használatos hangnemben.

—Megtörtént a gyulafehérvári kongresszus is. — írja többek között — és a nemzeti parasztpárt vezetői sem tagadhatják le, hogy az úgynevezett kormánybuktató hecc balul ütött ki. A nagy „forradalom” egy egyszerű gyűléscsökkévé zsugorodott, melynek eredménye egy lehetetlen és teljesíthetetlen határozat. Hivatalos szakértők megállapítása szerint 30—40 ezer ember jelent meg a kongresszuson, természetesen a petrozsényi magyar kommunistákkal és a feikínálkozott magyar kisebbségekkel együtt. Az ellenzéki sajtó nagy hanggal harangozta be, hogy százezrek vettek részt a kongresszuson. A külföldi sajtó képviselői is résztvettek és egyedül Magyarországból 50 újságíró akart átlépni a határon, hogy tanúi legyenek a nagy „forradalomnak” mely után epedve sóvárognak a budapesti tigrisek. Azonban hiábavaló volt minden. A nagy közönség le fogja vonni a konzekvenciákat erről a farsangi forradalomról.

Ehhez talán nem is kell bővebb kommentár. Hiszen úgy megszoktuk már ezeket a kiábrándításokat...

Brătianu és Duca miniszterek a régenstanácsnál.

A liberális kormány két legmunkásabb faktora, hosszas kihallgatáson volt délben a régenstanácsnál és részletesen beszámoltak a vasárnapi eseményekről.

Kormánykörökben az az általános vélemény, hogy a liberális kormány helyzete megdönthetetlen és teljes mértékben ura a helyzetnek, mert a tegnapi eseményekkel szemben minden erőszak mellőzésével biztosítani tudta az ország rendjét.

A látszólagos, eseménytelen nap mégis csak tele volt szenzációs eseményekkel...

(A. J.)

A félhivatalos lebecsüli a gyulafehérvári gyűlést és kigúnyolja a nemzeti-parasztpárt vezetőit

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A félhivatalos Independance Roumaine szerint kedélyesen, részint lenézően, részint fenyegetően foglalkozik a gyulafehérvári manifesztációval. A lelkésznyelés már azzal kezdődött, hogy a vezérülőkkel Kellogg háborúellenes javaslatával foglalkoztak s a gyulafehérvári gyűlés csak a lap utolsó oldalán egy félhasábon kap helyet. Ide van összeszorítva mindez a szótlan, guny, szellemeskedés, kritika, öndicséret, amivel a franciayelvű félhivatalos el akarja leplezni azt a rendkívüli jelentőségét és hatást, melyet a gyulafehérvári nemzetgyűlés lefolyása és határozata keltett.

A gyűlés eredményét Maniuc kiábrándulásának mondja a liberális félhivatalos. Félmillió résztvevőről álmodtak és csak negyven ezer ember volt jelen, azok nagy része is a közelből. Maniuc mint miniszterelnököt akarták Bukarestbe vinni és maradt ott, ahol van. Tömegfelkelésről, forradalomról beszélt a fáma, s lett egyszerű gyűlés, kongresszus, melynek az „erőszakos” kormánya biztosított teljes szabadságot. Szenvedélyes, erőszakos határozatot fogadtak el, mely ahelyett, hogy a kormánnyt és a régenstanácsot érné, a nemzeti parasztpártot vádolja, mely komolysága hiányát durva kiszólásokkal leplezi el. Az Independance szerint tárgyilagosan meg kell vizsgálni a gyűlést, melyről a résztvevők, úgy mond, csúszdottan tértek haza. De a külföld is megállapíthatja, hogy Romániában nincs forradalom és a nemzeti egység dolgában még Maniuc is azonos állásponton van. Azonban eljött

az ideje, hogy a kormány

egyszer mindenkorra véget vessen a meddő agitációknak, melyek megakadályozzák a békés munkát.

(Mintha eddig is nem akadályozta volna meg, ha tudta volna!)

Es a félhivatalos még egy szatírikus költeménnyel tölti meg a gyulafehérvári gyűlést lecsepülő recenzióját, midőn a következő „historiát” beszéli el „jól informált (kérők) előadása nyomán Maniu és Mihalache összekapásáról.

Mikor a gyűlés tömege oszladozóban volt, Mihalache indulatosan fordult Maniuhoz:

— Ökvetlenül kell valamit csinálnunk; különben nevetségessé válunk!

Mire az örökké kételkedő Maniu így felelt:

— Gondolkoznom kell a dolgon. Erre Mihalache dühösen otthagya a vezért és azután autón Bukarestbe utazott. Egy egész éjszakán át tartó töprengés és fontolgatás után Maniu is elhatározta, hogy autón Bukarestbe megy. Barátai azonban minden eddig hiába várták megérkezését a fővárosba.

A félhivatalos, persze a kormány érdemének tartja a gyulafehérvári gyűlés sima lefolyását, holott az tisztán a rendező párt és a fegyelmizett tömeg érdeme. Mindenesetre a lakosság közegéből sokkal éberebbek és buzgóbbak voltak, mint Nagyváradon és Kolozsváron.

Egy amerikai bankrabló szenzációs önvallomása

Az amerikai igazságszolgáltatás histükre

A kaliforniai Folsom Prison kórházában egy sápadt arcú, fiatalos kinézésű fegyenc tölti napjait. Reménytelenül néz a kis rácsos ablakra, „ami a fegyenc számára az eget jelenti,” mert büntetése életfogytiglani fegyházra szól. Mint a javithatatlanul megrögzött gonosztevő, aki 38 éves kora dacára tizenhatszor állt eddig a bíróság előtt, soha nem fogják többé kiengedni a börtönből. Nem is igen van más reménye a szabadulásra, mint a halál. De a halál valószínűleg jótékony lesz hozzá. Tudóvész és a tudóvést a börtön nyirkos falain belül csak a halál tudja meggyógyítani.

Ernest Booth a neve ennek a fegyencnek, Hivatásos bankrabló volt. Bankot rabolt és amikor csak tehetett, megszökött. Egy ízben a San Quentin fogház ötven láb magas kerítéséről ugrott le. Mind a két lábát kitörte ekkor.

Ebből a megrögzött gonosztevőből Amerika egyik legszenzációsabb újságírója lett. Az American Mercury-ban Henry Louis Mencken folyóiratában, amely Amerika egyik legelőkelőbb és legnívósabb magazinja, egy más után jelentek meg Booth cikkei. Soha azelőtt nem volt alkalma senkinek sem arra, hogy egy gonosztevő lelkiállapotába ilyen mély és alapos bepillantást vehessen, mint most annak, aki Booth cikkeit elolvassa. — Még itt, Amerikában is, ahol meglehetősen nagy számban élnek a bankrablók és ahol a bankrablások napirenden vannak, óriási felbuzdulást keltettek Booth cikkei. Mert Booth trillánsan megírt cikkeiben nem takar semmit. Maró gunnyal, hihetetlen őszinteséggel írja le egyik bankrablásának és egyik tárgyalásának a történetét.

Három gonosztevő bankrablásra indul

A terv ez volt: két külön autóban elindulnak hárman. Nyolc óra előtt a kijelölt bank kapujában találkoznak. A bankba egy órával a nyitás előtt érkezik meg a pénztárnok. És lefogják, miután már kinyitotta a bank ajtaját. Megkötözik. Elbujnak a bankban és megvárják, amíg megérkezik a mánager, aki a páncélszekrényt szokta kinyitni. Revolverrel kényszerítik a szekrény kinyitására, összeszedik a pénzt és autón menekülnek. Lehetetlen, hogy ne sikerüljön. Mind a hárman gyakorlott bankrablók.

A találkozásig minden rendben ment. A bank bejárata előtt azonban egy rendőr állt. Mintha odacövekeltek volna. Nyolc

óra lett. Majd félkilenc. A rendőr nem mozdult. Az első pénztárnok már bement a bankba és maga után bezárta az ajtót.

Ez a bank a városnak (San Francisco-nak) egyik legforgalmasabb helyén volt. Az, hogy a banknyitás után készítsék elő a „hold up” támadást, teljesen lehetetlennek látszott.

A tervet fel kellett hagyni. Ami így, hárman együtt, ahogy voltak, nem akartak hazamenni minden eredmény nélkül. Nagy pénzszerzésben voltak mind a hárman. Gyorsan elhatározták, hogy az egyik félreeső utcában levő bankfiókot fogják kirabolni.

Terepszemle.

Egy kövér asszony van bent a bankban. Az egyik asztalnál csekket állít ki. Az átlátnes sarkon egy forgalmi rendőr áll. Az messze van, attól nem kell félni.

— Engem küldtek ki terepszemlére, — írja Booth. — A bank mellett egy gyógyszer-tár volt. A kirakatüvegben is láttam, hogy halálsápadt vagyok. Közvetlen mellettem egy ember állt. Villamosra várt. Az volt az érzésem, hogy engem figyel. Valami leirhatatlan szorongó érzés vett rajtam erőt. Legjobban szerettem volna elszaladni. Már nem lehetett. Bent és Johnny-t nem hagyhattam cserbe éppen most.

A terepszemle

— Még egyszer elmentem a bank mellé. Benéztem az ablakon. Az egyik pénztárnok abban a pillanatban felém fordította az arcát. Hirtelen eltakartam az arcomat. Ha elfognak és szembesítenek a pénztárnokkal, az könnyen felismerhet.

— Megtettem a jelentést. A helyzet jónak látszik. Csak a forgalmi rendőr ne lenne ott. — Dan lakonikus rövidséggel intézte el a kérdést:

— Ha sokat akadémkosodik, az ő baj lesz. — És jelentősegteljesen ütött a hátulzsebére, ahol a revolvère volt.

— Elindultunk. En bementem a bankba. Kabátom alatt egy hatalmas zsák. Ebbe kell majd beledobni a pénzt. En lemegyek a legutolsó asztalhoz, ahol a csekket írják.

ÜGYES

monogrammvarró-nőket keresünk.

ASCHER TESTVÉREK

Brassó, Kapu-utca 5.

ki a felek. Onnan egy ugrás be a rács mögé. A korlát alacsony, könnyen át tudom ugrani. Johnny és Dan együtt jönnek be. — Johnny a folyosó másik végén áll meg. Dan az ajtóban. Ha valaki be akar jönni, Johnny behúzza, mielőtt észrevehetné, hogy mi történik odabenn és hasra fekteti a többiek mellé.

— A kövér asszony mellett még mindig a csekket írja. Homlokáról cseppekben folyik le az izzadság. A kövér asszony rám néz, rendkívül gyanúsak tűnik fel a nézése.

— Istenem, csak nem fogok most megijedni. Különbösen is figyelni kell az ajtóra, Dan és Johnny minden percben betoppanhatnak.

— Ebben a pillanatban az ajtó felől elhallatszik az éles kiáltás:

— Kezeket föl!

— Bejöttek és én nem vettem észre őket. Minden pillanat számít. Kezembe kapom a revolveremet. Átugrom a korláton, a kezem reszket, az az érzésem, hogy a bank padlója puha párnákkal van borítva, Szinte nem tudom mozgatni a lábom.

A rablás

— A bankban mindenki hason fekszik. A hivatalnokok éppen úgy, mint a felek. Johnny rendelkezik. Rám kiált:

— Be a pénztárnok ketrecébe. Gyorsan, gyorsan.

— Igen, már emlékszem. A terv szerint nekem kell a bankjegyeket bedobálni a zsákba. Mintha egy pillanatra visszatérne a lélekjelenlétem, beugrom a pénztárnok mellé, előveszem a zsákot, a pénzt besodrom, csupa gyönyörű husz és ötven dolláros kötegek. Most be a másik pénztárnokhoz. Onnan is besodrom a pénzt. Idő nincs, sok a földre esik, az ott marad. A zsák már így is súlyos.

— Ebben a pillanatban Johnny egy kicsit kinyitja az ajtót, és behúzza egy embert. Az ember kapálózik, de mielőtt kiáltani tudna. Johnny fejbőlveri revolvere agyával. Az ember ájultan esik a földre.

— Most egy ember vajahogy kiszökött az ajtón. Johnny nem figyelt. Elég az hozzá, hogy kiált: Indulás, gyorsan!

— És már rohanunk. Én viszem a zsákot. Az autó a sarkon áll. Beleütközöm egy emberbe, az elesik és rohanunk tovább. Egyszerre érzük el az autót. Dan ugrik a kormánykerékhez és röpülünk. Mögöttünk már hallani lehet egy másik autó puffogását. Revolverlövés. Az egyik golyó betöri az autó hátsó ablakát, a fejük fölött süvit el.

— Osztokodás Dan jakásán. Összesen 18.000 dollár. A jelzett, szakadt, vagy összeragasztott pénzeket Dan szeretője kapja. Ott ül a földön és lesi a koncot. Bucsuzunk. Én elindulok kelet felé, Newyorkba egy kicsit, amíg kitisztul a levegő. A délutáni lapok az első oldalon hozzák a hírt. Két ember mellett a villamoson hangosan tárgyalja a szenzációt.

— Vakmerő banditák. Világos nappal. Nohát, ilyet!

— Két ártatlan lélek lehetett. Ők még meglepődnek ilyenkor.

A szemtanú börtönben

Am Ernest Boothot elfogják. Egy ember, aki jelen volt a bankban, amikor a rablás történt.

Erre az ügyész ezt a tanút nyomban őrizetbe vette, mint „material witness”, amit úgy lehetne magyarra fordítani, hogy fontos tanu, szemtanu. A „material witness” Amerikában éppen úgy óvadék alá helyezik, mint a vádlottat. Ennek a tanúnak az óvadéka 1500 dollárban állapították meg. A pénzt nem tudta letenni, börtönben maradt a tárgyalás napjáig hat hónapon keresztül. A vádlott óvadékát 25.000 dollárban állapították meg. Az a hivatásos „bondcompany” (óvadék elhelyező társaság), amelynek a bank rablások ellen biztosítva volt, a vádlott helyett letette az óvadékot, aminek ellenében tíz percentet fizet.

A vádlott tehát szabadon járka a tárgyalás napjáig, míg az a szerencsétlen ember, akinek az egészhez semmi köze sem volt, azonkívül, hogy szemtanúja volt a rablásnak, hat hónapon keresztül egy nyirkos cellában, elszakítva családjától, foglalkozásától, szenvedett.

Megkezdődött a tárgyalás. A város két leghíresebb büntetőjogásza védte a vádlottat. 5500 dollárt kaptak a védelemért, a

„DE SAINT MORCEAU“

pezsgőgyár keres megbízható, ügyes képviselőket Erdély részére. — Német vagy román nyelvű ajánlatokat

N. BASILESCU, BUCUREȘTI,

Hotel „CAPȘA” címre küldendők.

294

bond társaság 2500 dollárt kap, tíz százalékát az érte letett összegnek. Az ötezer dollár. Háromezer dollárt emésztettek fel az „lőké” születek a tárgyalásra, a tanuk beszerzése és egyéb rendkívüli fontos kiadásai. Összesen tehát nyolcezer dollárt. A bankrablás haszna hatezer dollár volt.

— Ha nem itélnék el, gondolta a vádlott, hamarosan ki kell rabolni egy bankot, hogy az adósságot kifizethessem.

Mert azt komolyan kell venni.

A jószívű esküdt néni

Megalakult az esküdtszék és megkezdődtek a kihallgatások. A vádlott több napon át szürke ruhát viselt. Az ügyvédje kéket. Mikor az egyik terhelő tanu, a bank egyik tisztviselőjének kihallgatására került a sor, az ügyvéd öltözött szürke ruhába és a vádlott kékbe.

Az ügyész felszólította a tanut, hogy mutasson rá arra, akiben felismeri az egyik tettet.

A tanu habbozás nélkül az ügyvédre mutatott.

A nankingi kormány a Népszövetséghez fordul a japán–kinai összetűzés miatt

Tokió. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A japán koronatanács foglalkozott a legutóbbi csinanti japán–kinai összeütközéssel, amely formális és véres hadviseléssé fajult. A japán koronatanács elhatározta, hogy figyelemztetni fogja a nankingi kormányt a véres támadás súlyos következményeire. Amennyiben pedig a kínai csapatok tovább támadnak és nem vonulnak ki azonnal a japán területtől, úgy Japán katonailag megszállja Shantung tartományt.

Elhatározta a koronatanács azt is,

hogy újabb nyolc hadosztályt indít utnak a kínai határ felé.

Csingtauból jelentik, hogy Csinantu város idegen negyedeit hatóságilag kiűritették. Egy japán ezred megérkezett a városba és megkezdte az erődítések kiépítését.

Sanghai jelentés szerint a nankingi kormány a népszövetség elé terjeszti az eseményeket, amelyek elkerülhetetlenné tették a fegyveres összeütközést. A Shantung-vasutat a délkinai csapatok több helyen megrongálták, hogy az esetleges japán csapatszállításokat lehetetlenné tegyék.

Maniu Gyulát Feketehalom községben feltartóztatták és félórán át őrizetben tartották

A nemzeti parasztpárt elnökének kalandos utja Nagyszebenből Brassóig

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A sok incidenssel teli gyulafehérvári nagygyűlésnek tegnap délután igen jellemző és bizonyára a kínos szenzáció erejével ható utórezgése zajlott le a Brassó közelében levő Feketehalom községben. A történet szenvedő hőse nem kisebb egyéniség, mint maga Maniu Gyula, aki az állami felelőtlenség rendszerének következményeképpen megérte azt, hogy

egy tulbuzgó csendőrtiszt utazásában feltartóztatták és őrizetbe vették.

Mint ismeretes, Maniu Gyula a vasárnapi nagygyűlés után Popovici M. autóján Stereivel és ennek nevével, valamint Popovici Mihályval együtt Nagyszebenbe utazott. Utjának ezen a részén már számos jelentéktelen incidens játszódott le. Nagyszebenből tegnap délután folytatták útjukat a főváros felé, Brassó irányában. Jóllehet Maniu nagyszebeni ténykedései teljesen intim megbeszélésekre szorítkoztak, e kitűnő politikus utja valóságos vesszőfutássá változott. Az autó útját a csendőrörsök pontosan számontartották és Maniu érkezését községről-községre előre telefonálták. Több helyen előfordult, hogy egyes elvakult csendőrtisztek igazolásra szólították föl és különböző akadályokat gördítettek útjába.

Az autó tegnap délután öt órakor érkezett a Brassótól tizenöt kilométerre fekvő Feketehalom községbe, ahol megismétlődött ez az igazoltatási komédia, melynek előzménye az, hogy a brassó-bertaláni csendőrőrs eleve értesítette Feketehalomot, Maniu jöveteléről.

Az autó feltartóztatása úgy történt, hogy egy főhadnagy, aki parancsnak tekintette a brassói információt, kiállt az utra és megállította a gépkocsit. Maniu a főhadnagy felszólítására előmutatta személyi okmányait, azonban a tulbuzgóság előtt ez kevésnek bizonyult és a főhadnagy kijelentette a nemzeti párt elnökének, hogy nem folytathatja útját. Meglehetősen izgalmas szövíta után a csendőrtiszt elővette azt az irásos értesítést, melyet Brassóból kapott. Maniu elolvasta az átiratot és kijelentette, hogy az semmi jogalapot nem nyújt őrizetbevételeire.

Mintán a tiszt ezekután sem volt hajlandó az autót továbbengedni, Maniu telefonált Olteanu altábornagy hadtestparancsnoknak, majd a brassói térparancsnokságnak, mely az utasította a főhadnagyot, hogy az autót engedje szabadon útjára. Maniu délután hat órakor érkezett Brassóba, ahonnan tovább ment Bukarest felé.

Mindenestre le kell szögeznünk azt, hogy még általános állami szempontból sem lesz kedvező kihatása annak a bizarr ténynek, hogy az ország legnagyobb államférfiát községenként igazoltatják és minden felelősség nélkül őrizetbe vehetik.

* Orvosi hírek. Dr. S. Antal fül-, gége-, orrspecialista és plasztikus a berlini I. sz. egyetemi klinika volt-assistense rendel Bukarestben Str. Aoplodor 43, 3-7 d. u. Tel. 864/59.

Dr. Antal-Falut orvosi nő- és gyermek specialista. rendel uvanott 2-4. u. d. u.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A * gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — **Külföldre:** negyedévre 420.—, félévre 820.—, egész évre 1600 lej.

Ha a „patent” rosszul működik

Közismert dolog, hogy Amerika a házaja a legtükételesebb és legagafurabbi találmányoknak is. Manapság alig van ott háztartási, vagy lakásberendezési tárgy, ami nem patent.

Ezeknek a patenteknek jórésze igazán szellemes és hasznos s nagyban enyhíti a mindennapi élet bosszuságait, másik része azonban — ó jaj! — sok veszélyt is rejt magában, s nem egyszer feldühítő kellemetlenségeket okoz tulajdonosának.

Igy például Bruce Carter ur és bi. neje akik Los Angeles melletti week-end-villájukba egy legújabb rendszerű, automatikusan összecsucodó ágyat vettek, alaposan megijázták a modern technika e rendkívül praktikus vívmányával. Egy szép, jellegzetesen kaliforniai éjjelen nyugodtan aludták a boldogok álmát, amikor — szerintük minden indító ok nélkül — az ágy magától összecsucodott s őket, akár csak egy patkányfogóba, magába zárta. Állítólag csupán hosszas és gyérelmes erőfeszítések után tudtak kiszabadulni az ördögös ágy szorongató öleléséből.

Amerikában bizony az e fajta mulatságos baleseteket sem szokták lenyelni az emberek, s a Carter-házaspár nem kevésbé, mint nyolcezer font, azaz hatmillió lej kártérítést követel az önfejű ágy felalálójától. A patent csak akkor működik, amikor gazdája kívánja és nem akkor, amikor neki tetszik!

Az ügyet egyébként már tárgyalta is a bíróság. A házaspár által felmutatott bizonyítványokból megállapítást nyert, hogy az izgalmaikon kívül tényleg testi sérüléseket is szenvedett. Az ágy felalálója, Theodore Wold viszont azt hangoztatta, hogy műve teljesen fegyelműzett s csupán egy olyan hatásra csukódhatott össze, amely egészen közel áll a szándékosághoz. A bíróság ezek után nem tudott dönteni s ejrendelte, hogy az ágy működését a legközelebbi tárgyaláson mutassák be neki a felek.

Nem érdektejen még megemlíteni, hogy az ágy csinyjét főleg Carterné vette nagyon a szívére, amennyiben ő hétezer fontnyi kártérítésért pereji a céget, míg férje csak ezerért.

És még merje vajaki azt mondani, hogy Amerika nem eredetien vicces ország!

Anglia javaslatot tett Kun Béla deportálására

A javaslatához a litólag Olaszország is csatlakozott — Erőszakos lépésekre készül a bécsi munkásság — Seipel kancellár is nyilatkozott

BÉCS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Kun Béla kiadatási kérdése még mindig előtérben áll. Az osztrák főtörvényszék még hivatalosan nem adott választ a budapesti ügyészség átiratára, viszont az osztrák igazságügyminiszter ismertetett nyilatkozatának prejudikáló jellege van s mint ilyen érthető feltűnést keltett a világsajtóban. A kiadatás most már csak pusztán formai kérdés. Az előírt formákhoz azonban szigorúan ragaszkodnak az osztrák főtörvényszék s erre szükség van azért, hogy a baloldali lapok támadásának elejét vegye. Illetékes helyről nyert információ szerint a bécsi főtörvényszék a magyar kiadatási kérelem részletesebb kidolgozását kéri különösen abban az irányban, hogy a felsorolt büntetett politikai összefüggése, vagy össze nem függése tisztázható legyen.

A már letartóztatott három volt magyar népbiztoson kívül a bécsi rendőrség most egy negyedik után is nyomoz, akinek a drogériában lefoglalt iratok szerint szintén része volt a kommunista szervezkedésben. Ez a negyedik ember is közelről érdekli a budapesti rendőrséget, mert értesülése szerint a titokzatos valaki azonos Vágó Bélával, aki jelenleg szintén Bécsben tartózkodik.

Lázító plakátokat foglalt le a bécsi rendőrség

A bécsi munkásság rendkívül idegesen viselkedik Kun Béla és letartóztatott társai miatt. A rendőrségnek állandóan a legnagyobb gondnal kell figyelnie a munkásszervezeteket, ahol állítólag határozatot hoztak, hogy Kun Bélát és társait minden eszközzel kiszabadítsák. Erre az erőszakos fellépésre már meg is tették az előkészületeket, a rendőrség azonban még idejében elejét tudta venni a kilengéseknek. A Rothebahn nyomdájában nagymennyiségű plakát készült, amely lázító szavakkal hívja fel a munkásságot Kun Béla és társai kiszabadítására. A rendőrségnek sikerült még a kiragasztás előtt elkoboznia a plakátokat.

Az elkobzás híre csak fokozta az izgalmat, ugyanarra, hogy

zavargásoktól lebet tartani.

A bécsi rendőrség állandóan készenlétben áll.

Mit akar Anglia

A szenzáció erejével hat az a hír, hogy

— Tramvay elé vetette magát egy asztalos. Megrendítő öngyilkosság történt tegnap a déli órákban Brassó város határában. Péter István nyugalmazott pénzügyi szemlést, aki jelenleg mint asztalossegéd dolgozott a Schielféle gépgyárban, háboruban szerzett betegsége és családi okok miatt kissé ittas állapotban a Honterusi-megállóhely közelében a robogó közúti elé vetette magát, mely fejét teljesen leszelte.

— Nyugdíjazások a brassói városházán. Brassó város állandó tanácsának május 3-iki gyűlésén 38 évi városi szolgálat után a korhatár betöltése miatt nyugdíjba helyezték Székely Pál 64 éves városi kerületi felügyelőt és Bencze András városi alkalmazottat.

— Németország a rajnai megszállás teljes megszüntetését kéri. Az Echo de Paris értesülése szerint Németország a Népszövetség júniusi ülésén a rajnai megszállás teljes megszüntetését fogja kérni.

— Vándorállítás Bukarestben. A kereskedelmi és iparkamarák szövetsége közölte a brassói kamarával, hogy a bukaresti vándorállítási látogatást május hó 12 és 27 közötti időközben, 50% kedvezményt élveznek visszautazás alkalmával a C. F. R. vonalain, ha a kiállítás helyiségeiben kapható látogatási igazolványt fel tudják mutatni.

— A kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők szerdai ülését, csütörtökre, f. hó 10-re halasztották. Kezdeté pontosan este 8¹/₂ órakor. Korház-utca 54 sz. alatt.

a kiadatási kérdésbe Anglia is beleavatkozott. Állítólag tiltakozó jegyzéket intézett az osztrák kormányhoz, amelyben rosszulja a Magyarországnak való kiadatást, de nem tartja helyesnek a kommunista vezér kiutasítását sem, mert veszedelmet lát abban, ha Kun Béla sikeresen visszatérne Moszkvába. Legjobb megoldásnak tartja az angol kormány, ha

Kun Bélát valamilyen messzeeső helyre deportálják,

ahol tehetetlenségre lenne kárhozthatva. Ehhez a javaslatához állítólag már Olaszország is csatlakozott, s már arról tárgyalnak, hogy

melyik legyen az a távoleső, elhagyatott sziget, ahol Kun Bélának le kell élnie hátralevő életét.

Ezeket a híreket azonban az osztrák kormány még nem erősítette meg, sőt még tárgyalások sincsenek az angol javaslatával kapcsolatban. Az osztrák hivatalos körök még mindig a kiadatás kérdését tartják felsen. Erre mutat Seipel kancellár erőteljes nyilatkozata is, amely mintha aláhúzója lenne az igazságügyminiszter jelentőségjeljes kijelentéseinek.

„Nem engedjük a Kun Béla-ügyet elbagatelizálni”

Az osztrák és a Bécsben lévő külföldi újságírók előtt jelentette ki Seipel a következőket:

— Semmilyenre sem engedjük meg, hogy a Kun Béla ügyet elbagatelizálják. — Amennyiben Kun Béla azért jött Bécsbe, hogy az egyik szomszédállamban készítsen elő forradalmat, úgy ez a dolog még sokkal súlyosabb, mintha Ausztriában akart volna kommunista agitációt kezdeni.

Nem tűrhetjük meg még az árnyékát sem annak a gyanúnak, hogy Ausztria más államok elleni forradalmi aknamunka központjává válhatik.

Az ilyen kísérletekkel szemben minden rendelkezésre álló eszközt felhasználunk.

Seipel nyilatkozata még erősebbé teszi azt a valószínűséget, hogy az osztrák főtörvényszék a kiadatás mellett dönt.

— A medgyesi munkások tiltakozó táviratot küldtek a kolozsvári hadtestparancsnoksághoz. Medgyesről jelentik: Az összes szakszervezetek vezetőségél a napokban gyűlést tartottak, amelynek határozata értelmében távirati tiltakozást küldöttek a kolozsvári VI. hadtest parancsnoksághoz, amelyben tiltakoztak Fóris István jogtalan letartóztatása és fogvatartása ellen, továbbá kérték az ő, valamint a többi letartóztatottak azonnali szabadlábrahelyezését.

— Hol volt alkalmazva a megszökött aradi devizőr. Hírfőli számunkban budapesti távirat alapján hírt adtunk arról, hogy Budapestben elfogták Schönberger Miksa aradi devizőrt, aki az Aradi Altalános Takarékpénztár megkárosítása után megszökött. Az érdekelt bank most arról értesít bennünket, hogy Schönberger nem náluk, hanem egy más aradi pénzügyintézetnél volt alkalmazva.

Bukaresti magyarok

férfi és női szabóműhelye,

ahol a legmodernebb szabásműhely szerint a legelővidebb idő alatt készülnek el a szakmába vágó mindenféle megrendelések

Nagy választék angol és francia szövetekben

Croitoria Schnitzer

9, Calea Griviței No. 9.

(Vis-à-vis de Ministerul de Finanțe)

Olcsó és jutányos árak!!

A LEGJOBB BEDÖRZSÓLO
SPANYOL NÁTHA
FEJ-LABÉS
IDEGFÁJDALMAK
ELLEN
CARMOL
OVARODJUNK AZ UTÁNZATOKTÓL!
FOLERAKAT STR. ENACHITA VĂCĂRESCU 5, BUCAREȘT

Elzász-Lotharingia sohasem lehet autonóm állam

METZ. (A Brüsseli Lapok tudósítójától.)
Poincaré, a polgármesterek diszebédién be-
szédet mondott, melyben az a emlékeztetett,
hogy Franciaország visszaadta az elzászi
eknek és a lotharingiaiaknak a francia ál-
lampolgárságot. Megígérte, hogy hagyomái-
nyait, szokásaitak tiszteletben tartja,
ezt meg is látotta, ezzel szemben lojal-

Haldoklik

a 33 nap óta éhségstrájkoló Foris István

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósi-tőjtőtl.) Szombaton éjjel Kolozsváron újabb munkáletartóztatások történtek. A letartóztatottak között volt Aradi Viktor, ismert szociológus és Müller Kálmán is, akit az állomáson vettek őrizetbe pontosan akkor, amikor a vonatra akart ülni, hogy hazautazzék Temesvárra. Ezek a letartóztatások a gyulafehérvári gyűléssel kapcsolatban történtek, amit mutat az is, hogy az újonnan letartóztatottakat másnap este szabadlábra helyezték.

A régebbi letartóztatottak sorsában azonban mindmáig nem állott be kedvező fordulat. Jelen pillanatban már

32 ember van éhségstrájkban a ko-

Rejtélyes rablógyilkosság a bukaresti Carol-szállodában

Ravaszul kieszelt módon gyilkoltak meg egy lengyel származású tőkepénzest

BUKAREST. (A 7 Brassói Lapok tudósítójától.) Szenzációs és a maga nemében páratlan vakmerőséggel elkövetett rablóvilkosság történt tegnap a főváros kel-
lés közepén, a Carol nevű szállodában.
Tegnap délből a szálloda portásánál egy elegánsan öltözött egyén jelentkezett s egy Sakalsci nevű mérnök részére szobát rendelt, aki a délután folyamán érkezik. A portás nem látott semmi gyanúsat és kálta a 884. számú szobát. Az ismeretlen egyén a mérnök nevére jelentette be a szobát, aztán egy bőröndöt helyezett el taltán, s el-
köszönt. Később visszatért s az iránt ér-
deklődött, hogy a mérnök megérkezett-e
már. A portás laudató választ adott. Délután
két órákor is, három órákor is visszatért
s érdeklődött a mérnök után. A portás
három órákor jelentette, hogy egy jól
öltözött, taltván év körüli ur érkezett és a
84-es szobát kérte.

Az ismeretlen ember felment a szállodá-
ba, néhány pillanat múlva azonban vissza-
ért, sietve távozott a szálloda haljából, s
a uccán eltűnt az emberek között.

Alig telt el néhány perc, a szálloda egyik lakója, aki a 84. számú szoba mellett lakik, izgatottan sietett a portáshoz, hogy

lozsvári hadbírótság börtönében.

Ezek közül 16 hét napja, 15 három napja folytatja az éhségstrájkot. A harminckettedik a szerencsétlen

Fóris István, aki 33 nap óta nem vett magához semmit s állapota tudósítónk jelentése szerint, válságosra fordult.

Vasárnap este óta fekszik eszméletlenül, s az orvosok véleménye szerint már csak órái vannak.

Fóris Istvánt már külön szobába vitték a fogházi kórházban. Haldoklik, de ágya fejénél még most is ott áll a fegyveres fogházőr. Valószínű, hogy új őrváltásra már nem lesz szükség.

A nemzeti parasztpárt
igazgatótanácsa határozott
Samoila újságíró ügyében

Ujabb jelentés szerint a nemzeti parasztpárt igazgatótanácsának most folyó ülésén határozott Samoila Alexandru újságírónak Neculescu ügyész által történt szóbeli beidézése ügyében. D. R. Joanitescu képviselő vállalkozott arra, hogy Samoilával együtt elmegy az ügyészhez.

Konstancából érkezett jelentés szerint Draschi ujságíró a bíróság elé idézték, mert vasárnap plakátokat ragasztott ki

a gyulafehérvári gyűlésről szóló tudósításokkal.

Az Italia repülőgép Kingsbayba érkezett

Oslo. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az Italia északsarki útján tegnap egy órákor Kingsbayba érkezett, ahol a nagy szél miatt csak erős küzdelemmel tudott leszállani. Az egyik motor megsérült, s ezért kénytelen a kingsbayi hangárban maradni, amíg kijavítják úgy a motorszűrőst, mint a vadósi leszállásnál történt sérülést. A repülőgépet a Kingsbay lakosság és az orosz kolónia nagy üdvriadallal fogadták. Az egyik filmoperatőrnek a lába, a légmatróznak pedig a keze fagyott le. Az oszt szemeizet hangulata a legjobb. Az Itáliát jeltörő vasmacsákkal is felszerelik, hogy utasai bárhol leereszkedhessenek. Hir szerint Nobile mintegy négy-millió négyzetkilóméter területet akar felkutatni a sarkvidéken, miközben magán az északi sarkon is leszáll. Az Itália hét-nyolc nap mulva indul további-utjára.

**Elfogatási parancsot adtak ki
Bolintineanu bukaresti nemzeti-
parasztpárti vezér ellen**

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A bukaresti ügyészség elfogatási parancsot adott ki Aurél Bolintineanu, a bukaresti „fekete kerület” nemzeti-parasztpárti vezére ellen.

Bolintineanu Dăcia-beli beszédében fel-mutatta azt az állítólagos kormánykörök-ből származó kijelentést, hogy a felvonulás megtartása esetén Madgearu élete veszélybe kerülne.

Bolintineanu ehhez hozzáfűzte, hogyha Madgearunak csak a haja szála meggörbülne tíz miniszter fizetne az életével.

— Nizzában leszurtak egy orosz herceget. Nizzából jelentik: Az egyik külvárosi utcában kora reggel holtan találták Kropotkin János, harmincnégyéves orosz herceget. A vizsgálat megállapította, hogy az emigráns herceg, aki mint elektrótechnikus kereste meg a kenyerét, előző este együtt mulatott társaival, akik részeg fővel az utcán leszurták.

**Kérjen mindentől
az utólérhetetlen
minőségű francia
gyártmányu.**

„Leul“ és „Mihai Viteazul“
VÉDJEGYŰ

amelyek garantáltan a legfinomabb acélból készülnek. Francia gyártmányu „Leul” védjegyű sarlók és villák a legjobbak. — Vezérképviselet:

L. GUNSBURG & C. H. LAUB
BUCUREȘTI, Calea Victoriei 15.
Passajul Maca, Scara G. 6217 Telefon 378-88.

SZÉKREKEDÉSNÉL

a CHATEL GUYON-i
természetes sókból készült
MIRATON PASZTILLÁK
fájdalom nélkül könnyebbítik
meg a belek működését.

A Continental autó-gummi receptje a legfőbb és legbiztonságosabb csúszás elleni biztonságot nyújtja. A receptet, amelynek tervezésénél minden talajalakulatra tekintettel voltak, alapos tudományos kutatások és praktikus kísérletek eredménye. A Continental autó-gummi a legnagyobb menetbiztonságot nyújtja.

Continental

— Református zsinat Budapesten. Budapestről jelentik: Tizenkét év után először ült össze a magyar református zsinat, Balnazar püspök elnöklése alatt. A zsinat számos sürgős problémával foglalkozik, köztük a lelkészválasztási törvény revíziójával, és a papok forma ruhájának kérdésével.

— A párisi Opera Comique vendégszerplései. Bécsből jelentik: A párisi Opera Comique tagjai Bécsbe érkeztek, ahol husz előadást tartanak. Bécs után Pozsonyban, Brunnben, Budapesten, Bukarestben Belgrádban és Zágrábjában tartanak előadásokat.

— Junius elsején kezdődik meg a brassói magyar színészezon. Janovics Jenő kolozsvári színtársulata, amely most Marosvásárhelyen játszik, junius elsején kezdi meg Brassóban színészezonját. A játési idény hat hetes lesz.

— Orvoshét Balatonfüreden. Balatonfüredről jelentik: Tegnap nyitották meg Balatonfüreden az orvoshétet, amelyre a szomszéd országokból is igen nagyszámu orvos érkezett.

— Angliában választójogot kaptak a nők. Londonból jelentik: Az alsóház harmadolvasásban vitatlanul és szavazatlanul elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely a nőknek, huszonegy éves kortól kezdve választójogot ad.

(*) Bányk Vilma és Ronald Colman világfilmje. „Egy szerelmes éjszaka” még csak kedden és szerdán fut az Astra (Apollóban). Csütörtöktől az UFA filmgyár nagy filmje „Párik” lesz vetítve Harry Piel-lel a főszerepben. Kibővített zenekar.

(*) Új rendszer a vízvezetékek kapcsolásánál. Mint értesülünk a városi vízművek vezetősége a lakóházak kapcsolását a fővezetékbe már nem a saját hatáskörében végzi mint eddig, hanem azt versenytárgyaláson magáncégnek adta ki, a versenytárgyaláson a munkálatok végzését mint legolcsóbb a brassói Kertész Henrik Szt. János-ucca 23 cég kapta meg.

(*) Vasárnap este 10 óra tájban a Brasovia futballpálya előtt elveszett egy ponyva. Becsületese megaláló kérik az Autóspedition, Korház-ucca 66 alatt leadni.

Használja fogkrémünket és szájvizünket

BOTOT

A világ legrégibb márkája!

Képviselet: B. LAX București, Str. Bălilei 14

SPORT

Beltölő sporteredmények

A hatóságok intézkedésére tegnap minden telefonösszeköttetést megszakítottak a Brassói Lapokkal a így az erdélyi sporteseményeket is csak ma közölhetjük.

Kolozsvár. Haggibbor—RMS 2:0 (1:0) sisapat megérdemelten győzött Weisz goljaival. Bíró: Muresan.

Universitatea—KMSE 4:1 (4:0). Az egyetemi csapat különösen az első félidőben szép játékot produkálva könnyen győzött. A munkások a második félidőben feljavultak és veszélyes támadásokat vezettek az U. kapuja ellen, de csak egy gólt tudtak elérni. Bíró: Czincár.

Nagyvárad. NAC—Egyetértés 5:0 (2:0) Amatör—Makkabi 1:1 (0:0). Barátságos mérkőzések.

Marosvásárhely. Mures—Dacia Dicső-szerf mártón 5:1 (2:1). Bajnoki. Bíró: Caliseru. A gólokat Reiter (3), Hamlet, Takács II. és Szabó lőtték.

Arad. Arad—Nagyvárad 4:0 (1:0). A két város válogatottjainak találkozója az aradiak megérdemelt győzelmével végződött. Az aradlak goljait Bali (3) és Medve rugták. Bíró: Petcu.

Temesvár. Rapid—Kadima 0:0. A Kadima váratlanul erős ellenfélnek bizonyult. **TMTE—TAC 2:2 (2:1).**

Nagyszeben. Soimii—HTV 5:3 (1:3). Bajnoki döntő mérkőzés, mely botrányos jelenetek közt folyt le Joandria bíró ítélkezései miatt, melyekkel a HTV-t állandóan sújtotta.

Nagybánya. CSB—MSE 3:2 (1:2). Bajnoki mérkőzés. Bíró: Hubert. A bajnokság utolsó helyzetjének győzelmé nagy meglepetés a második helyen álló MSE felett.

(x) **Ujabb külföldi eredmények.** Prosnitz: Nemzeti—Pornstejov 3:3 (1:1), Ujvidék: Novisadi AK—Pesterzsébet 5:4 (3:2). Szombaton a Pesterzsébet győzött 5:1 arányban. Pozsony: Ausztria—Pozsony 6:0 (2:0), Basel: Svájc—Holandia 2:1 (1:1). Teplitz: Hungaria—TFK 3:2 (1:1).

(x) **Magyar—Cseh birkózó mérkőzés.** Prágában magyar—cseh válogatott birkózó mérkőzés folyik, melynek eddigi eredménye 3:3.

A brassói kerületi bajnokság állása.

	Játszott	Nyert	Vesztett	Eldönt.	Adott	Kapott	Pont
Coltea	7	6	1	—	37	7	12
Olympia	6	3	1	2	19	10	8
B. M. T. E.	7	3	3	1	13	15	7
B. Cfr.	8	3	5	1	5	31	5
Hargita	5	3	3	—	12	11	4
Brasovia	7	1	4	2	5	17	4

A MAI PÉNZPIAC

A világpiacon: stabil árfolyamok.

A beltölő piacon: élénk kereslet.

Zürich. Devizák. (Zárjelben a tegnapi záró árfolyamtól való eltérések.) Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 124¹/₈, egy dollár 518.85, egy angol font 25.32¹/₂, száz francia frank 20.42¹/₄ (+ 0.0¹/₄), száz olasz líra 27.34 (+ 0.0¹/₂), száz cseh korona 15.37¹/₂ (— 0.0¹/₂), száz dinár 9.13¹/₄, száz lej 3.21¹/₂ (+ 0.005), száz pengő 90.64¹/₂ (— 0.0¹/₄), száz osztrák schilling 73 (— 0.0¹/₈).

*

A lej mára emelkedett

Száz lej Zürichben

3.21¹/₂

100 lej 0.61 ¹ / ₂ dollár	1 dollár	162 ¹ / ₂ lej
100 lej 4 schilling 37 p.	1 o. schilling	22.91 lej
100 lej 3.51 m pengő	1 pengő	28.45 lej
100 lej 2.57 arany m.	1 márka	38.93 lej
100 lej 20.70 cseh kor.	1 cseh kor.	4.83 lej
	1 angol font	7.94 lej
	1 svájci frank	31.40 lej

CZITROM

ALADÁR

ÉS TSA TEA IMPORT

Brassó, Kapu-u. 25
II. emelet

*

Van szerencsénk a

fűszer- és csemege

kereskedő urak figyelmét felhívni azon körülményre, hogy a világhírű

TEÁSKANNA

véd. egyű csomagolt árun kívül állandóan raktáron tartjuk a legfinomabb minőségű, szabados teákat:

**Darjeling,
Assam,
Sumatra,
Ceylon,
Moning,
Panyong**

és többféle minőségű

Pecoe virágot

Ezen fajta teákat mindenkor a legjobb minőségben és a legolcsóbb napi árban szállítjuk.

Mielőtt őszi szükségletét fedezné, — kérjen tőlünk is árajánlatot!

KÖZGAZDASÁG

Mire készül s mire kellene készülnie a kormánynak a hitelválság ügyében?

— Igaz-e az, kérdelem egy bankigazgatótól, hogy újabban a bankok tartózkodóakká lettek, s nem adnak pénzt, bár volna? Vagy csakugyan nincs pénz a bankoknál?

— Nem mondhatnám, hogy nincs, van valamennyi, feleli az igazgató; de igaz, hogy nem merjük kihelyezni.

— Miért nem? Mindenki gyanus, aki él és aki vállalkozik?

dál itt nyugodtan adhatok egy milliót, mert dől itt nyugodtan a dhatok egy milliót, mert tudom, hogy ötöt is ér és biztos, hogy nem lehet olyan idő, mikor egyet meg ne érne. De ma minden kihelyezés immobil. A háztulajdonos a kamatokat sem tudja megfizetni és én ezt tudom. Ezért nem lehet kihelyezni pénzt.

— Igaz, hogy ma már jön be a külföldi pénz?

— Jön, kapunk pénzt, s nemcsak kilencven napra, mint ezelőtt. De kinek lehet idegen valutában hitelezni? Ezt csak az exportőr engedheti meg magának, aki legfeljebb árfolyamvesztéssel szorít, mert amikor idegen piacokra szállít, vagy idegen piacokra szűnt áruja van és erre vesz fel valutakölcsönt, a fedezete is meg van a kölcsönre. Azonban mit mer csinálni egy belföldi kereskedő, vagy gyáros és a gazda a külföldi pénzzel? Ön például tudja, hogy mi lesz a lej sorsa? Tudja, hogy mennyit kell visszafizetni azért, amit ma itt felvesznek? Tudja, hogy mit kapott és mit fektetett be, amikor a valutát leire átváltotta? Mihelyt a kormány megszilárdítja a lejt, azonnal lesz tőke, de addig nem lehet!

Mihelyt a szilárd lej megteremtődik! Ide megy ki minden gazdasági elgondolás ebben az országban. Mindenki tudja ezt, csak a kormány nem tudja, és a kormány alázatos szolgálója, a Banca Nacionala sem tudja. Ezek szintén egyébre gondolnak: a Banca mintha nem is tudna arról, hogy Berlinben, Nacionala például egészen úgy viselkedik, Párisban és Londonban a kollégái a lej sorsáról tárgyalnak, ő megelégszik azzal az isteni szórakozással, hogy a nagybankokkal verekszik s mikor kikap tőlük, nekimegy a kisebb régi intézeteknek. Ezek legalább félnek csakugyan tőle. Ebből azonban még nem születik meg a szilárd értékű lej.

A banktörvénytervezetből nem tudjuk, mi maradt meg és nem tudjuk, feltámad-e egy szép nap, vagy megszületik helyette az uszortörvény. Nem az, amelyet most is úgy hírnak és amely az árusítás, a haszonszámítás feltételeit akarja erőltetni bilincsekbe verni, hanem az, amelyen még sohasem volt Romániában, mert az, amit Erdély belőle ismert, a háború alatt teljesen elvesztette ha-

tályát s a regát pedig békében nem ismerte ezt a fogalmat: kamat-uzsora törvény. A jelek arra vallanak, hogy ez lesz a vége.

A banktörvény sorsa egészen bizonyosan ott szerepel a lej megszilárdításának feltételei között és ennyiben nagyon helytelen taktikával jártak el Románia szakemberei, a mikor a tervezetet a nagy művelet végrehajtása előtt nyilvánosságra hozták. Amikor egy ország reá van utalva a világ támogatására, amikor egy jegybank levett kalappal áll a világpiac nagy utvonalai mellett, nem nagyon lehet feltételeket diktálnia. Bizonyos, hogy a külföldi pénzpiac nem egyezik bele olyan korlátozásokba, amelyek szerint idegen pénzintézet nem gyűjthet betéteket Romániában. és valószínű, hogy a nagyszerű erdélyi betétgyűjtő szervezetet jobban megismerve, maga a kormány sem fogja merni ennek az egész szervezetnek teljes szétzúzásáért vállalni a felelősséget. Azonban bizonyos, hogy teljesen rendezetlenül a kérdések nem maradhatnak.

Magyarország ebben a tekintetben egészen különös dolgokat produkál. Budapesti lapok közlik a Pénzügyi Központ jelentését, amely szerint a Központ a múlt évben 980 revíziót fogadatosított, 53 esetben a vállalkozási, vagy finanszírozási érdekeltségek lebonyolítását, vagy mérséklését tanácsolta, hat intézetnél a szakértelem hiányát tette szóvá, 58 esetben pedig azoknak a kihelyezéseknek visszavonását javasolta, amelyek az intézetek tőkeerejével nem voltak arányban; 155 esetben ajánlott tőkeemelést és 28 esetben fuziót és az eredmény az volt, hogy tavaly 266 pénzintézet 61.7 millió pengőről 115.1 millióra emelte az alaptőkéjét, amivel ezeknek az intézeteknek saját tőkéi 99.6 millió pengőről 172.7 millióra növekedtek: csaknem megkétszereződtek. De a Pénzügyi Központ még mindig nincs megelégedve az eredménnyel és tovább sürgeti és segíti a fuziókat.

Vajon a mi intézeteink nem tudnának erős kézzel rendet teremteni? A kormányra itt hiába számítanak és Isten őrizze meg őket a kormány beavatkozásaitól. Ellenben csakugyan megvárják tétlenül, amíg a kormány nem térhet ki tovább az országos szenvedés szavai e'ől?

Az bizonyos, hogy a gazdasági bajok fejlődésében a bankok legalább annyira felelősek, mint egy egész sor más tényező! De éppen ennek a következményeit szenvedik ma. Mert az, hogy a harminc és negyven százalékos kamatokat esztendőkre megrögzítették, végcredményben nemcsak az országot tette tönkre, hanem őket is: A helyzet Romániában ma az, hogy nincs gyakorlati hitelérő és gyakorlati kihitelező sincs. Mindent telje-

volna mikor a szemük szinte egyöntetűen dőlött ki a kecsesen ellépő fiatal leány után.

Nagy szenzációt jelentett Dalma megjelenése a korzón. A régi szépek halványan pisllakoló csillagocskáira törpültek az új üstökös fényében. Hiába húzta ki magát és duzzasztotta ki szép kis gömbölyű mellét a patikus lánya, meg a kékszemű Lonci. Kárba veszett a mindég divatos és új ötleteket szállító Berger Katinka. Az ő kisérei is ma nagyon szórakozottak lettek, s majd egymás lábába botlottak, hogy minden fordulónál megbámulhassák a váratlanul közéjük cseppent Bándy leányt, ki még egy pompás olasz agarat is vonzott magával. Nagy bámultukban a kávéház ifjai is otthagyták a biliárd asztalt, miközben az újdonság és szebb kilátásokra való reménységük fellendítette energiájukat, jóval több hőt, meg feketét fogyasztva a szokottnál. Nehányan még az olasz agár szerepére is szívesen vállalkoztak volna.

A nők másként gondolkodtak. A szép kis Szenesné az örökifjú városi főorvosnő két vézna lányával, a ligeti szépségverseny nyertese, a kövér építésznő és a többiek is egyszerre pozíciójukat látták ingadozni és így szinte titkosan egyszerre szövetségesnek érezték magukat a Bándy leány ellen.

Dalma egy perc alatt felfogta a pillantásokat. Erősen lelké azonnal felvette az ellenséges csataüzemeknek szikráit — és fölnyenes nevetett. Kitűnő szabásu, egyszerű, könnyű, szürke krep zsorzett ruhája, halvány rózsás hosszú bársony szallagos florentin kalapja, finom keztyűje és kecses antilop-

sen előlről kell kezdeni. Az ország leszalott a gazdasági nullpontig, s most az a kérdés, hogy akar erről a pontról újra felemelkedni. Ha a kormány kezdi el az intézkedések sorát, az csak új megszorítások sora lehet, de itt már nincs többé mit megszorítani. Ha a pénzüzetek tértének jobb belátásra, akkor még lehetne valamit remélni.

Vajon nem döbbsentek meg most a bankok, amikor látták, hogy Románia nagy intézetei között nincsen egyetlenegy sem, amely velük törődne? Vajon a kisebbségi intézeteknek közömbös az, hogy nincs képviselőjük Bukarestben? S vajon csakugyan szó nélkül és ellenvetés nélkül vegye azt az ország, hogy a bankok nem fogadják el az olcsó hiteleket, mert nem merik őket kihelyezni? Hiszen ez éppen olyan, mintha az orvos nem merne operálni, mikor a beteg kívánja a sürgős beavatkozást.

Nem tudjuk, hogy a kormány mit tervez, de tudjuk, mit kellene terveznie: adjon az országnak szilárd pénzt s a többit bizza rá magára az országra. Engedje élni ezt a szervezetet, engedje, hogy erői végre nyugodtan fejlődhesse. De a szervezet is mutassa meg, hogy az: a pénzüzetek hosszú időn át hűtlenül sáfárcodtak az ország vagyonával, mert a maguk érdekein túl nem gondoltak. Most tehát fordítsák meg ezt a politikát és szolgálják hiven ezt az országot, hogy önmagukat is szolgálhassák

AA

★ Agyvértódlás, szívszorogás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által rövidesen megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József viz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A Matild viz Erdély gyöngye
A gyógyvizek királynője!

Podolozott láb birja
a munkát

2564

Művészasszony

Irtá: Sz. Solymos Bea (3)

Itt voltak a városi urak estefelé összegyűlni, hogy a jövő-menőket és a napi eseményeket alaposan megtárgyalhassák. Ép a nyakigláb nyakönyvvezető a rövid angolpipáját öröklő csopogató gömbölyű gyógyszerész, a mindenre kíváncsi gimnáziumi professzor és az agglény fűrészgári igazgató került össze a nap a „plettyka pad”-on. Mikor Bándy Dalma először megjelent kísérelőjével a korzón, — az nyakönyvvezető izgatottan törülgette civikéjét, a gyógyszerész gyorsabb ütemben pötyölt, a tanár elégtelen fészkelődött, mintha piholyban ülne, míg a pletykára és gunyos rossznyelvűsége kész fűrészgári igazgató magában rettenetesen irigyelte a fiatal orvost, hogy a szép új leányt kísérheti. Sietett is epésen megjegyezni:

— No lám, nem hiába az anyja annyit fészekedett vele, megérkezett a tudós Bándy asszony. Ugyilátszik Pesten hozzászokott a kiskegye az udvarlókhoz?

A professzor kedélyesen gunyolódott:

— Még terád is kerülhet a sor, Jóska. Lehet, hogy szereti a változatosságot.

S mintha valami nagy szellemességet hallott volna, jóízűen kacagott rajta, majd gyorsan elhallgattak és a képükre gémberedő mosollyal megelégedetten mustrálták a közvetlenül előttük elcsúszó párt.

Ha valaki hirtelenlül lefénnyképezi a kis asszonyt, ugyanez komikus portrét kapott

cipője nagy ellentétet képzett a kisvárosi divatpompá között, hol sok szín, feltűnő formák és a divat tulontul szolgál utána az járta.

— Kísérjen haza, vagy akárhova másfelé, Révész, mert én nem tudok huszszor ezen a kis uton le és fel járni, folyton fordulni. Szédülök tőle és szédülök a sok erős parfümtől, színtől és vasvilla szemektől. Engem ugyan nem látnak itt többé. Mégis nehezen megy az együttüvöltés!

— Menjünk a városligetbe, vagy a tiszai túltásra — ajánlkozott készségesen az orvos. Egyszer eltűnt az üstökös a korzóról és a kis csillagok fényesebbeknek érezték magukat. De bizony az új leány megjelenése jó időre lerontotta fénykörüket. Hátha még minden nap vagy százszor le-fel robotolt volna a poros aszfalton a plebaniától a kávéházig és visza — mint ők tartották napi kötelességüknek azt? Azonban nagy megkönnyebbüléssel vetették tudomásul, hogy üres lett a csatár. De Dalma alakja, mozdulatai, öltözködése és egész megjelenése, elegáns kísérelőjével, a szilvási doktorral, kit még nem sikerült kézre kapítani, nagyon izgatta fantáziájukat.

A szilvási kis doktor pedig régi ismerőse volt Dalmának. Valamikor az édesanyja magánlelmi iskolájába jártak a Bándy lányok. Révész Tibor mint gimnazista, anyja parancsára sokszor meghintáztatta a kis növendékeket, így Dalmát is. Táncciskolába is együtt jártak és már akkor vitt Révész Tibor egy szerény rózsaszálát, az ibolyaszemű, fekete-hajú lányának.

(Folytatjuk)

Szavunk mely fájdalommal tudatjuk, hogy drága kicsi fiunk

Kiss Karcsika

2-ik éves korában súlyos szenvedés után 7-én reggel 4 órakor visszaadta lelkét teremőjének. Drága halottunk földi maradványait 9-én délután 1 órakor a ref. egyház szertartása szerint helyezték örök nyugalomra a zajzoni uti gyászházba a bolonyai ref. temetőbe.

Drága egyetlen kicsi fiunk Isten veled!

A gyászoló család.

Kerestünk

aktív ügynököket ragasztott és ragasztatlan

papírzacsok

eladásához, vegyeskereskedések, gyümölcskereskedések, drogériák és gyógyszerárak részére, amelyekből Erdély több városában lerakotót akarunk létesíteni. — Ajánlatok referenciákkal „Distributia pungilor de hârtie” București, Str. Matei Millo 9. címre küldendők.

6436

Üzlettársat keresek

1 millió lejjel

aki vezetne egy rég bevezetett nagy forgalmu hármast üzletet és nekem megegyezés szerint némi hasznot adna

Cím 6425 szám alatt a kiadóhivatalba.

Bánáti középalmom keres azonnali belépésre

szakképzett gépészt,

aki esztorgamunkában és villanyyszerelésben jártas, autók javítását, érti. Lanz féltábil gépeknél működött egyének előnyben részesülnek. — Ajánlatok:

Malomgépész Rbt. 1374

jeligére Rudolf Mosse S. A. hirdetési iroda Timișoara I. címre küldendők

6491

Megbízható precíz magyar, román, német francia

fordításokat, beadványokat vállalt; brassói fordítási iroda. Megbízásokat a Brassói Lapok kiadóhivatala közvetíti.

S. BERGER tükörgyár

Targu-Mureș, Str. Morii No. 32.

Szállít mindenféle tükör. Vállalja hibás tükörök javítását és újra foncsorozását.

2791

Nagyobb modernül berendezett, 70 padból (revolverpadok is) álló

esztorgályozó műhely részére

energikus, a munkarendszerekben és lehetőleg az akkordmunkában is jártas

mester kerestetik

aki már hasonló állásban működött.

Ajánlatok fizetési igények, családi körülmények, állampolgárság megjelölésével és bizonyítványmásolatokkal felszerelve, „T. 525” jeligére

Rudolf Mosse S. A. Bucuresti

Calea Victoriei 31-re intézendők

6485

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Állást keresőknek 250/o engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei

Ugyanazon szövege apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. — Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdezőkódok válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk. Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmult hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette

Vétel — eladás

Szivógázmotorok fatűzeléssel, nyersolaj, benzínmotorok, cséplőgarnitúrák, cséplőszekrények Fordson traktorok, malmok, kombinált gabonatisztítók, legújabb sikszitákat minden nagyságban, nagyon kedvező feltételekkel szállít Friedrich Testvérek Femesvár. 2934

Egy jóforgalmu üzlet-helyiség korcsmájjal a falu legforgalmasabb helyén telekkel együtt eladó. Cím a Brassói Lapoknál. 6467

Három házhely egyben, négy külön-külön eladó. Kósa, Kapu-u 46. E 1011

Hosszu uccában 1 háztelek 336 □m., eladó, 135 szám. E 1009

Zajzoni-ut 23 szám alatt eladó egy családi ház. Érdeklődni ugyanott, Bodor Árpádnál. E 1008

Eladó: Egy kis családi ház. Cím: După-Iniște 11

Egy nagy szekrény, gramofon 20 drb. lemezzel eladó. Löves-uca C 22.

Motorkerékpár

20.000 Lejért. Segélmotort 7000 Lejért. minden kerékpárra 5 perc alatt felszerelhető. Használt gramofon-lemezeket becsérél. Kékfény villanygyógyító készülék 1.500 Lei, használható 30 féle betegségnél orvos nélkül is.

Villanygépek 5—50 gy. f. 32 Lei.

Ismeretlent és képes árjegyzéket 20 Lei ellenében küld „MOTORICA”, Arad 6243

Két házhely eladó Zajzoni-uton. Bővebbet Raktárház-u. 7. ajtó 3. 6478

Az Idecsi sósfürdő a Schobel villa, mely 4 szoba, 2 üvegeranda, konyha, istálló, kocsiszin és szép parkból áll, olcsó árban eladó. Bővebb felvilágosítás: Wachner Emil kereskedőnél, Szászregenenben. 6350

Öt kötőgép olcsón eladó Bumba. Szentmiklóss-ucca C. 13. 6475

Igazolvány fényképek „Ambras” műtermében Hosszu-u. 16 sz. 10 perc alatt készülnek. E 1015

Allást nyerhet

Gyógyszerésznek esetleg férfi, román nyelvtudással kerestetik. Holicska gyógyszerész Ineu, jud. Arad. 6448

Nevelőnőt, intelligens keresztény magyar, német és román nyelvtudással két kis fiacskához keresek. Sătmăr, Bdul T. Florescu 22. E 1014

Jó francia varrónő azonnalra kerestetik. Divatszalon Jancsó. E 1013

Vidéki erdővállalat

keres

lehetőleg kezdő fiatal embert, ki perfect gyors és gépiró, továbbá román, német nyelven is jártas. Ajánlatok „Jó állás” jeligére a Szamos Hirlapirodába, Satu-Mare kéretnek. 6482

Egy intelligens, jómegjelenésű és korrekt magaviseletű fiatal leány, aki perfect a számolásban, kerestetik, mint hivatalnoknő. Jó fizetés és teljes ellátás. Ajánlatokat kérem: Damian hirlapiroda Bukarest, Calea Griviței 129 szám. 6484

Aradi műbutorgyár helyi képviselőt keres. Ajánlatok Rudolf Mosse hirdetőirodába, Arad 6488

Német kisasszonyt, 4 éves fiu mellé május 15-re keresünk. Fényképes ajánlatokat „német” jeligére a Brassói Lapok aradi fiókiadóhivatalába kérünk. 6481

Kisasszonyt keresünk kisegítőként fizetés és irodába. Jelentkezés Splendor műszaki vállalatnál Kut u. 30 este 6—7. 6480

A régi és közismert

„IDEAL” kávé

lerakat.

D. DANIELIAN

Királyi udvari szállító

București, Strada Carol 37.

Telefon 47/70 2679

Fiók: Str. Sf. Nicolae Șelari 5. (Lipscani mellett) Telefon 15 83. Az egyetlen üzlet, ahol nagyban áron a legjobb minőségű kávé kapható.

SHELL-VOLTOL

AZ EGYSÉGES OLAJ

A minden évszakban és minden motortípusnál használható

AUTÓOLAJ

Mindenütt kapható

6100

Gyermekeiken iparos-család örökbe fogadna 12—14 éves egészséges leányt. Cím a kiadóhivatalban. 6460

Vegyes

Házasságokat legelőnyösebben közvetít fényképpel, bélyeggel, Gáspár, Bözödufaluban. Posta: Erdőszentgyörgy. E 923

Kovácsnai éjjeli mulató kiadó. Értekezni az éjjeli mulatóban. 6451

Hegyes vidékre menne nyaralni aradi urileány, feltétlen uricsaládhoz. fizetne, vagy megegyezés szerint varna fehérműt. Szíves választ „Hegyes” jeligére Arad, Postterestante kér. 6489

Keresek belvároshoz közel fekvő két vagy három szobás modern lakást augusztus—október között beköltözésre. Ajánlatokat „Évibér előre” jeligére kiadóhivatalba E 1010

Suche deutsche Bonnetten zu dreijährigem Mädchen. Klein Textilház, Satu Mare 6483

Kiadó különbejárt szoba és mellékhelyiség Apolda-u. 14. 6485

Gyenge férfiaknak

válaszbélyeg ajánlott levélben történő beküldése ellenében bérmentve küldöm szabadalmazott szenzációs találmányomat ismertető könyvet. Cím: „Palant 601” Cluj (Kolozsvár) 1 sz. postafiók

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a régi jó hírnévnek örvendett

No. 5. vendéglő

vezetését átvettem s azt ujonnan átalakítva, Hosszu-utca 13. szám alatt folyó évi május 12-én, szombaton megnyitom.

Elsőrendű konyha, fajtiszta küküllőmenti borok, frissen csapolt hordósörök. Figyelmes, előzékeny kiszolgálás.

Szíves pártfogást és támogatást kér

Hatvany Károlyné

a Kletter-pince volt vezetője.

6455

PEL autók

az új hathengeres modellek

7/34 HP. személykocsi,

12/50 HP. 2 1/2 tonnás teher alváz megérkeztek Brassóba.

Tekintse meg a kocsikat és tegyen velük próbautat!

On el lesz ragadtatva!

Prospektusokat és árajánlatot, versenykivüli árakkal és előnyös fizetési feltételekkel készséggel küld képviselőnk:

RICHARD SPEIL, Brassó

Weisz Mihály-utca 4.

6501